

سبب تکامل و احتمال
احیای مجدد تحریک
طالبان پاکستان (۳)

صفحه ۳

نسل‌کشی هزاره‌ها و جنایات
دیگر را خاتمه دهید

صفحه ۳

مکاتب چه نقشی می‌توانند
برای پایان دادن به خشونت
و آزار جنسی ایفا کنند؟

صفحه ۴

علم در خدمت محیط زیست

صفحه ۴

اقتصاد، تجارت و صلح؛

دستور کار سفر دوروزه‌ی وزیر
خارج تر کمستان به هرات

صفحه ۵

یادداشت روز

مترسک جمهوریت و نسل‌کشی هزاره‌ها

در هفته‌های اخیر بحث نسل‌کشی و پاکسازی قومی هزاره‌ها در میان نخبگان و فعالان اجتماعی، رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، ضرورت حفاظت از این گروه قومی و شناسایی و پیگرد قضایی عاملان این کشتار سیستماتیک به صورت گسترده آغاز شده است. برای نخستین بار، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، در اعلامیه‌ای جامع و مفصل، نسل‌کشی هزاره‌ها را به رسمیت شناخت و نهادهای مختلف داخلی و بین‌المللی از حکومت افغانستان تا دبیر کل و شورای امنیت سازمان ملل متحد را دعوت کرد که به مسئولیت‌هایشان در قبال حفاظت از هزاره‌ها در برابر نسل‌کشی و تحقیق در این خصوص عمل کنند. معاون دوم رییس‌جمهور نیز به صورت واضح و صریح، اعلام کرده است هزاره‌ها در معرض نسل‌کشی قرار دارند و حکومت افغانستان مسئولیت دارد که از این گروه قومی یا تدابیر ویژه امنیتی، حقوقی و قضایی حفاظت کند.

جمع بزرگی از کارشناسان و متخصصین حوزه‌ی حقوق، حقوق بشردوستانه‌ی بین‌الملل و حقوق جزای بین‌الملل...

۲

دیدار خلیل‌زاد با غنی و عبدالله؛ «خشونت‌ها کاهش یابد و گفت‌وگوهای جدی آغاز شود»

ریاست جمهوری کشور دیروز (یکشنبه، ۱۶ جوزا) با نشر خبرنامه‌ای گفته که رییس‌جمهور غنی با زلمی خلیل‌زاد و هیأت همراهش در ارگ دیدار کرده است. دو طرف در این دیدار در مورد گسترش همکاری‌ها و تداوم روابط سیاسی، دیپلماتیک، امنیتی، دفاعی و اقتصادی بحث و گفت‌وگو کرده‌اند.

صفحه ۲

۱۰ سرباز ارتش
در انفجار موتر بمب
در غور کشته شدند

۲

انفجار موتر بمب‌گذاری شده در
ورودی فرماندهی پولیس ولسوالی بلخ؛
دست کم سه نفر کشته
و ۱۸ نفر زخمی شدند

مسئولان محلی در ولایت بلخ تأیید می‌کنند که یک
موتر بمب‌گذاری شده در ورودی فرماندهی پولیس...

۲

سقوط ولسوالی
«قیصار» فاریاب
به دست طالبان؛
فرمانده پولیس
کشته شد

۲

تعمیر فروشی

یک تعمیر تجارتي به مساحت {316.25 متر مربع} واقع مارکیت میوه {تاجیه 4، کابل - افغانستان} به قیمت مناسب به فروش رسانیده میشود. ضرورت مندان و اشخاصیکه خواهان خریداری آن باشد به شماره تلفون های ذیل تماس گرفته معلومات اخذ نمایند.

+93 (0)797888154 / +93 (0)798888802

بسته های ویژه اینترنتی برای بلاک های رهائشی و خانه های انفرادی

ادامه‌یادداشت‌روز

به‌صورت روشن تأیید می‌کنند حملات بر اماکن عامه و غیرنظامیان هزاره از مصادیق بارز نسل‌کشی محسوب می‌شود. همپای مطالبه‌ی اصلی تعدادی از بازماندگان قربانیان حملات هدفمند بر غیرنظامیان هزاره و مشخصاً خانواده‌های قربانیان حمله‌ی خونین به مکتب سیدالشهدا، دیروز هزاران افغان از سراسر جهان. در یک کارزار تویتری، خواهان توقف نسل‌کشی هزاره‌ها در افغانستان شده و از حکومت افغانستان و نهادهای مسئول بین‌المللی خواستند که علاوه بر به رسمیت شناختن نسل‌کشی هزاره‌ها در افغانستان، این حملات را متوقف و تدابیر امنیتی کافی و لازم برای حفاظت از این گروه قومی در معرض پاکسازی قومی را هرچه زودتر روی دست بگیرند. هزاران افغان در طول ۲۴ ساعت حدود ۱۷۰ هزار بار در توییت تویت کردند و هشتگ این کارزار «#StopHazaraGenocide» را به یکی از ترندهای برتر تویتر تبدیل کردند.

حکومت افغانستان اما حتا کوچک‌ترین واکنش و پاسخ رسمی به این کارزار دادخواهانه و گسترده‌ی هزاران افغان نشان نداد. در طول چند هفته‌ی گذشته که این دادخواهی آغاز شده است، با وصف صراحت موضع کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و معاونت دوم ریاست‌جمهوری مبنی بر نسل‌کشی هزاره‌ها و اذعان آشکار جمع بزرگی از کارشناس و متخصصین حوزه‌ی حقوق، غلیظ‌ترین واکنش و پاسخ حکومت به این دادخواهی و کشتار سیستماتیک هزاره‌ها، فقط و فقط استفاده از تعبیر «جنایت علیه بشریت» در یک اعلامیه‌ی مطبوعاتی بود.

حکومت افغانستان براساس قانون اساسی کشور، مسئول درجه‌اول حفاظت از شهروندان افغانستان و پاسخ‌گویی مسئولانه و به‌موقع به مطالبات و دادخواهی‌های مردم است. ارگ ریاست‌جمهوری افغانستان اگر زه‌ای تعهد و مسئولیت‌پذیری دارد، باید به سرعت و فوریت ضمن ابراز همدردی و همنوایی با قربانیان حملات و کارزار دادخواهانه برای توقف نسل‌کشی هزاره‌ها، این پاکسازی قومی را به رسمیت می‌شناخت، تدابیر و تمهیدات امنیتی ویژه و کافی برای حفاظت از هزاره‌ها را روی دست می‌گرفت و به مطالبه‌ی مشروع و انسانی معترضان پاسخ می‌داد. حلقه‌ی اندکی از مسئولان درجه‌یک که عملاً سکان رهبری کشور و اداره‌ی تمام امور مملکت را به‌صورت انحصاری در دست گرفته‌اند، هیچ توجه و پاسخی به این کارزار و مطالبه‌ی مشروع و گسترده‌ی مردم افغانستان ارائه نکرد. این بی‌پروایی شرم‌آور، ماهیت واقعی شعار توخالی «جمهوریت» را برملا می‌کند. از اساسی‌ترین مؤلفه‌های جمهوری، به رسمیت شناختن حق مالکیت مردم بر منابع قدرت و کلیت نظام و پاسخگویی فوری و مسئولانه به مطالبات مشروع و قانونی مردم است. اما برخلاف شعار شیک و خوش‌رنگ و رویی که به صورت بی‌وقفه و شبانه‌روزی از ارگ ریاست‌جمهوری افغانستان بر کوس و کرنا می‌شود، مسئولان درجه‌یک کشور، هیچ اعتنایی به ارزش‌های و مؤلفه‌های اساسی جمهوری و جایگاه مردم به‌عنوان مالکان اصلی نظام و قدرت ندارند. توهم و نیرنگ جمهوری اکنون برهنه و برافتاب شده است.

براساس مفاد و جوهر قانون اساسی کشور، نظام سیاسی افغانستان جمهوری است. اما شیوه‌ی حکومت‌داری، مدیریت و سیاستی که حلقه‌ای کوچکی از مقام‌های حکومت افغانستان روی دست گرفته است، نه تنها هیچ شباهتی با جمهوری نداشته و چیزی بیش از مترسک جمهوری نیست که عملاً در تضاد با اساسی‌ترین مؤلفه‌های جمهوری قرار دارد. مردم افغانستان باید نسبت‌شان با شیخوئی که بر ماهیت و جوهر نظام سیاسی‌شان رفته است را روشن کنند.

اطلاعات روز: زلمی خلیل‌زاد، نماینده‌ی ویژه‌ی امریکا برای صلح افغانستان در آغاز دور تازه‌ی سفرهایش به کابل آمده و با رییس‌جمهور اشرف غنی و عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی به‌صورت جداگانه دیدار و گفت‌وگو کرده است. ریاست‌جمهوری کشور دیروز (یکشنبه، ۱۶ جوزا) با نشر خبرنامه‌ای گفته که رییس‌جمهور غنی با زلمی خلیل‌زاد و هیأت همراهش در ارگ دیدار کرده است. دو طرف در این دیدار در مورد گسترش همکاری‌ها و تداوم روابط سیاسی، دیپلماتیک، امنیتی، دفاعی و اقتصادی بحث و گفت‌وگو کرده‌اند. به نقل از خبرنامه، هیأت امریکایی در این دیدار با یادآوری از ادامه‌ی کمک سالانه‌ی ۳.۳ میلیارد دلاری حکومت آن کشور به نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان، پیام حکومت امریکا را در حمایت از این نیروها به‌ویژه نیروهای هوایی و بخش‌های اقتصادی و حقوق بشری ابراز کرده است. این هیأت گفته است که به‌خاطر رسیدن به هدف مطلوب که «همانا افغانستان مستقل، متحد، بی‌طرف، دموکراتیک و صلح‌آمیز» است، تلاش می‌کند تا دستاوردهای دو دهه‌ی گذشته حفظ و تقویت شود.

از سویی هم، شورای عالی مصالحه‌ی ملی با نشر خبرنامه‌ای گفته است که زلمی خلیل و هیأت همراهش با عبدالله عبدالله، رییس،

معاونین و شماری از اعضای این شورا هم دیدار و گفت‌وگو کرده‌اند.

به نقل از خبرنامه، زلمی خلیل‌زاد در این دیدار گفته است که زمان آن است تا طرف‌های درگیر در افغانستان خشونت‌ها را کاهش داده و گفت‌وگوهای جدی و نتیجه‌بخش صلح را آغاز کنند.

او افزوده است که امریکا با قاطعیت از روند صلح افغانستان حمایت می‌کند. همچنین نماینده‌ی ویژه‌ی امریکا برای صلح افغانستان گفته است که کشورش در راستای ایجاد اجماع جهانی و منطقه‌ای در حمایت از تلاش‌های صلح کار می‌کند.

او در ادامه تأکید کرده است که امریکا از اجماع سیاسی و وحدت میان چهره‌های سیاسی و مردم افغانستان حمایت و استقبال می‌کند و اجماع سیاسی و وحدت ملی در افغانستان سبب می‌شود تا جانب جمهوری اسلامی افغانستان جایگاه قوی‌تر در مذاکرات صلح کسب کند.

او همچنین در بخشی از صحبت‌هایش گفته است که با هیأت همراه خود به کابل سفر کرده تا درباره‌ی فصل جدید همکاری‌ها و روابط با طرف افغانستان گفت‌وگو کند. زلمی خلیل‌زاد تأکید کرده است که کشورش در امر مبارزه با تروریسم، حمایت از نیروهای امنیتی و دفاعی و کمک‌های اقتصادی به افغانستان متعهد است.

دیدار خلیل‌زاد با غنی و عبدالله؛

«خشونت‌ها کاهش یابد و گفت‌وگوهای جدی آغاز شود»

عبدالله عبدالله ضمن تشکری از تلاش‌های آقای خلیل‌زاد، حمایت‌ها و کمک‌های امریکا و جامعه‌ی جهانی از افغانستان و روند صلح این کشور گفته است که جمهوری اسلامی افغانستان در راستای برقراری صلح متعهد بوده است.

او تأکید کرده است: «چون جنگ راه‌حل نیست و مردم ما بیشتر از این نباید قربانی جنگ‌های کور و بی‌معنا شوند.»

آقای عبدالله افزوده است که از فرصت به‌میان آمده برای برقراری صلح باید استفاده درست صورت گیرد و هیچ طرفی نباید محاسبه‌ی اشتباه کند که «می‌تواند به زور به جنگ فعلی نقطه‌ی پایان گذارد.»

او همچنین حمایت جامعه‌ی جهانی به‌ویژه امریکا از جمهوری اسلامی افغانستان و روند صلح را مهم خوانده است. رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی گفته است: «ما از تلاش‌های امریکا برای ایجاد اجماع جهانی و منطقه‌ای در باره‌ی صلح نیز قدردانی می‌کنیم. ما در داخل نیز تلاش داریم تا در این شرایط حساس، اجماع ملی و سیاسی شکل گیرد.»

زلمی خلیل‌زاد در جریان دور تازه‌ی سفرش به افغانستان، قطر و کشورهای منطقه صبح دیروز به کابل آمده است.

براساس اعلام وزارت خارجه‌ی امریکا، آقای خلیل‌زاد دور تازه‌ی سفرهایش به

این کشورها را دو روز پیش (۱۴ جوزا) آغاز کرده است. خلیل‌زاد را در این سفر هیأتی متشکل از نمایندگان شورای امنیت ملی، وزارت دفاع و اداره انکشاف بین‌المللی ایالات متحده امریکا همراهی می‌کند.

وزارت خارجه‌ی امریکا گفته است که آقای خلیل‌زاد در کابل با مقام‌های دولت افغانستان، رهبران سیاسی و نمایندگان جامعه مدنی از جمله گروه‌های زنان دیدار خواهد کرد تا نظریات آنان را در مورد روند صلح بشنود. از سوی هم، براس اعلام وزارت خارجه‌ی امریکا، خلیل‌زاد در دوحه طرف‌های مذاکرات را برای پیشرفت قابل احساس در راستای توافق سیاسی که از دستاوردهای دو دهه گذشته حفاظت کند، تشویق خواهد کرد.

وزارت خارجه‌ی امریکا در ادامه گفته است که خلیل‌زاد با رهبران کشورهای منطقه نیز دیدار می‌کند.

این درحالی است که مذاکرات صلح میان هیأت‌های مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان از ماه‌ها به این طرف هیچ پیشرفتی نداشته است.

اخیرا شماری از اعضای هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان برای از سرگیری مذاکرات با طالبان به دوحه رفته‌اند، اما تا کنون هیچ گزارشی از دیدار دو طرف منتشر نشده است.

انفجار موتر بمب‌گذاری شده در ورودی فرماندهی پولیس ولسوالی بلخ؛ دست‌کم سه نفر کشته و ۱۸ نفر زخمی شدند

چاشت گفت که خود او مصروف بیرون‌کشیدن زخمیان و اجساد کشته‌شدگان از زیر آوار است.

گروه طالبان مسئولیت این رویداد را به عهده گرفته است.

ذبیح‌الله مجاهد، از سخن‌گویان طالبان گفته است که جنگ‌جویان این گروه توسط موتر بمب‌گذاری شده تأسیسات نظامی ولسوالی بلخ را هدف قرار داده است. او ادعا کرده است که براساس آمار ابتدایی، ده‌ها نفر از افسران و سربازان نیروهای دولتی کشته و زخمی شده‌اند.

ولایت بلخ در شمال کشور از ولایت‌های نسبتاً امن است که جنگ‌جویان طالبان در بخش‌هایی از این ولایت از جمله ولسوالی بلخ حضو و فعالیت دارند.

مسئولان محلی در ولایت بلخ تأیید می‌کنند که یک موتر بمب‌گذاری شده در ورودی فرماندهی پولیس ولسوالی بلخ این ولایت انفجار کرده است.

عادل‌شاه عادل، سخن‌گوی فرماندهی پولیس بلخ به روزنامه اطلاعات روز گفت که این رویداد پس از چاشت امروز (یکشنبه، ۱۶ جوزا) رخ داده است. به گفته‌ی او، این رویداد ناشی از انفجار یک تانک مملو از مواد منفجره بوده است.

او گفت که در این رویداد، دست‌کم سه نفر کشته و ۱۸ نفر دیگر زخمی شده‌اند. او تأکید کرد که احتمال تغییر در شمار قربانیان وجود دارد.

در همین حال، یونس اسنانکزی، ولسوال بلخ در صحبت با روزنامه اطلاعات روز گفت که این انفجار خسارات و تلفات سنگینی در پی دارد. او حوالی ساعت ۲:۳۰ پس از

سقوط ولسوالی «قیصار» فاریاب به‌دست طالبان؛ فرمانده پولیس کشته شد

اطلاعات روز: منابع محلی در ولایت فاریاب تأیید می‌کنند که ولسوالی قیصار در ۶۲ کیلومتری شهر میمنه، مرکز این ولایت به‌دست جنگ‌جویان گروه طالبان سقوط کرده است.

صیغت‌الله سیلاب، معاون شورای ولایتی فاریاب دیروز (یکشنبه، ۱۶ جوزا) به روزنامه اطلاعات روز گفت که هم‌اکنون ساختمان‌های ولسوالی و فرماندهی پولیس قیصار در کنترل طالبان است.

به گفته‌ی آقای سیلاب، در مرکز ولسوالی قیصار بیش از ۴۰ نظامی از پولیس و نیروهای خیزش مردمی مستقر بوده‌اند که تاکنون از سرنوشت آنان خبری موقت در دست نیست.

او اما افزود که سیفالرحمان دهراد، فرمانده پولیس ولسوالی قیصار با تعدادی از سربازان تحت فرماندهی‌اش توسط طالبان اسارت گرفته شده‌اند. همچنین او تأکید کرد که براساس گزارش‌های ابتدایی، طالبان پس از

هم زخمی شده‌اند. همچنین به گفته‌ی او، به تعداد ۲۰ نفر دیگر از نظامیان دولتی که در ساختمان شهرداری قیصار موضع گرفته بودند، به طالبان تسلیم شده‌اند.

از سویی هم، این عضو شورای ولایتی فاریاب گفت که طالبان با انفجار یک موتر بمب‌گذاری شده ساختمان فرماندهی پولیس قیصار را منهدم کرده‌اند. او تأکید

اسارت این فرمانده پولیس، او و همراهانش را به قتل رسانده‌اند.

همزمان با این، عبدالمنان قاطع، عضو کمیته‌ی امنیتی شورای ولایتی فاریاب به روزنامه اطلاعات روز گفت که فرمانده پولیس ولسوالی قیصار با تعدادی از سربازان دیگر پولیس توسط طالبان کشته شده‌اند.

آقای قاطع افزود که شش سرباز دیگر پولیس

کرد که هم‌اکنون طالبان بر ساختمان ولسوالی قیصار هجوم آورده‌اند و درگیری میان دو طرف جریان دارد.

با این حال، او تأکید کرد که اگر عملیات هوایی در قیصار راه‌اندازی نشود، ساختمان ولسوالی قیصار هم به‌دست طالبان سقوط می‌کند.

در همین حال، گروه طالبان ادعا کرده است که جنگ‌جویانش در این حمله ساختمان فرماندهی پولیس قیصار و تعداد زیادی از پاسگاه‌های دولتی را سقوط داده‌اند. یوسف احمدی، از سخن‌گویان طالبان همچنین گفته است که دست‌کم ۳۰ نظامی دولتی به این گروه تسلیم شده‌اند.

مسئولان محلی در فاریاب تاکنون در این مورد چیزی نگفته‌اند.

ولایت فاریاب در شمال کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان طالبان در بیشتر نقاط این ولایت حضور و فعالیت گسترده دارند.

۱۰ سرباز ارتش در انفجار موتر بمب در غور کشته شدند

طالبان دو شب پیش بر مرکز ولسوالی شهرک حملات سهمگین راه‌اندازی کرده‌اند. گروه طالبان اما گفته است که جنگ‌جویانش در حمله بر مرکز این ولسوالی یک قرارگاه نظامیان دولتی را سقوط داده‌اند. این گروه مدعی شده است که در جریان این حمله، تلفات سنگین به نیروهای امنیتی وارد شده است. طالبان اما در مورد انفجار موتر بمب‌گذاری شده چیزی نگفته‌اند.

ولایت غور در زون غرب کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان گروه طالبان در بیشتر نقاط این ولایت از جمله ولسوالی شهرک حضور و فعالیت گسترده دارند. این گروه در هفته‌های اخیر به حملاتش در این ولایت شدت بخشیده است.

اطلاعات روز: منابع امنیتی در ولایت غور تأیید می‌کنند که در نتیجه‌ی انفجار یک موتر بمب‌گذاری‌شده‌ی گروه طالبان در ولسوالی شهرک این ولایت، ۱۰ سرباز ارتش کشته شده‌اند.

نیک‌محمد نیکزاد، آمر امنیت فرماندهی پولیس غور به روزنامه اطلاعات روز گفت که این رویداد دو شب پیش (شنبه، ۱۵ جوزا) در یک کمپ نیروهای ارتش ملی در ولسوالی شهرک رخ داده است.

آقای نیکزاد جزئیات بیشتری ارائه نکرد، اما تأکید کرد که وضعیت امنیتی در ولسوالی شهرک در کنترل نظامیان دولتی است.

پیشتر شماری از رسانه‌ها به نقل از منابع‌شان گزارش کرده بودند که جنگ‌جویان

سیر تکامل و احتمال احیای مجدد تحریک طالبان پاکستان (۳)

امنیتی پاکستان، با حفظ قدرت رهبری نور ولی در گروه، با تحریک طالبان پاکستان همکاری کنند. این اعلامیه در ادامه‌ی سایر اطلاعیه‌های تحریک طالبان پاکستان در مورد ادغام‌ها در جولای ۲۰۲۰ بود. در اوایل ماه جولای، تحریک طالبان پاکستان اعلام کرده بود که گروه حکیم الله محسود تحت فرماندهی مخلص‌یار به عضویت تحریک طالبان پاکستان در آمده است. در اواخر ماه، این گروه اعلام کرد که گروه امجد فاروقی، گروهی وابسته به القاعده به تحریک طالبان پاکستان پیوسته است. این بیانیه اندکی پس از آن اعلام شد که گروه عثمان سیف الله کرد از لشکر جنگوی، تحت فرماندهی مولوی خوش محمد سندی، با نور ولی بیعت کرده بود.

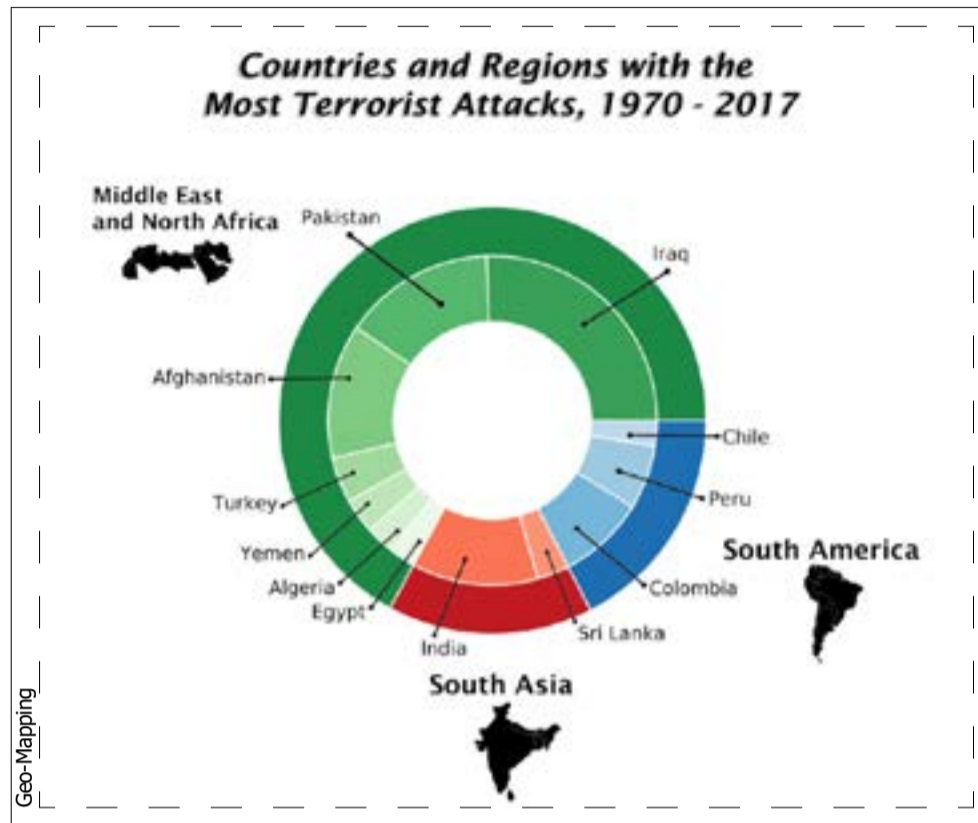
این تحولات نگرانی در مورد احیای مجدد بالقوه تحریک طالبان پاکستان را تقویت کرده است، زیرا به نظر می‌رسد این گروه قصد دارد با تلفیق گروه‌های مختلف ظرفیت عملیاتی خود را بازسازی کند. اگرچه تشخیص دوام و پیامدهای امنیتی این ادغام‌ها خیلی زود است، اما نباید آن‌ها را نادیده گرفت. همکاری بین گروه‌ها اغلب می‌تواند باعث افزایش طول عمر و توانایی آن‌ها در برنامه‌ریزی و اجرای عملیات مرگبار شود. این ادغام‌ها ممکن است منجر به افزایش فعالیت تحریک طالبان پاکستان - از جمله اخذی، ارباب و حملات هدفمند - در مناطق نزدیک به مرز شود.

هدف قرار دادن رهبران تحریک طالبان پاکستان توسط سرویس‌های امنیتی پاکستان همچنان ادامه دارد و حاکی از این است که سر بردن تحریک طالبان پاکستان همچنان یک هدف مهم است. به‌عنوان مثال، در فبروری سال ۲۰۲۰

نیروهای امنیتی پاکستان پنج شبه‌نظامی تحریک طالبان پاکستان را در نزدیکی پیشاور و دو فرمانده دیگر را در منطقه تانک در وزیرستان جنوبی کشتند. علاوه بر این، چندین نفر از اعضای ارشد تحریک طالبان پاکستان - از جمله شیخ خالد حقانی، یکی از اعضای عالی رتبه این گروه در افغانستان کشته شدند. بلافاصله پس از کشته شدن حقانی، رهبر تحریک طالبان پاکستان، شهیار محسود در یک انفجار در ولایت کنر افغانستان هدف قرار گرفت. اگرچه هنوز مشخص نیست که چه کسی مسئول این حملات است، اعضای تحریک طالبان پاکستان آن‌ها را با سرویس‌های اطلاعاتی پاکستان مرتبط کردند.

نشانه‌ی دیگر احیای تحریک طالبان پاکستان استفاده مجدد آن از ارباب است. پس از سال‌ها فعالیت ملایم، در اگست سال ۲۰۱۹ گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر این‌که شبه‌نظامیان تحریک طالبان پاکستان ساکنان میرانشاه در وزیرستان شمالی را تهدید می‌کنند و آن‌ها را از پخش موسیقی یا خروج زنان بدون سرپرست مرد از خانه‌های شان، هشدار می‌دهند. در حوالی وانا در وزیرستان جنوبی، گزارش شده است که تحریک طالبان پاکستان از طریق شب‌نامه به پولیس پاکستان هشدار داده است که منطقه را ترک کند. در تلاش آشکار برای حفظ اهمیت در گفت‌وگوهای سیاسی عمومی و ایجاد ارباب، تحریک طالبان پاکستان با جسارت بیانیه‌ای علنی علیه «راهپیمایی آرات» (راهپیمایی زنان) - یک تظاهرات بدون خشونت برای حمایت از حقوق زنان - که در اوایل مارچ ۲۰۲۱ در سراسر پاکستان برگزار شد، فعالان زن را به کفر و فحاشی متهم کرد.

روی هم‌رفته، چهار طولانی‌مدت (هرچند سطح پایین) تحریک طالبان پاکستان علیه دولت پاکستان، انتشار مکرر تبلیغات، ادغام مجدد آن در گروه‌های انشعابی سابق و تلاش برای ارباب جوامع محلی، نشانه‌هایی از سازمانی است که به‌نظر می‌رسد متعهد به تقویت مجدد خود است. ادامه دارد...

فیلم تبلیغاتی تحریک طالبان پاکستان که در دسامبر سال ۲۰۱۹ منتشر شد، شامل مصاحبه با غیرنظامیانی است که از اقدامات - از جمله قتل‌های غیرقانونی و جابه‌جایی اجباری به دلیل عملیات نظامی - از مقامات ارتش و سرویس‌های اطلاعاتی پاکستان شکایت دارند.

در ارزیابی تهدیدهای ناشی از تحریک طالبان پاکستان، مهم است که از گروه‌های متلاشی شده و انشعابی آن مانند جماعت الاحرار و حزب الاحرار و تلاش‌های تحریک طالبان پاکستان برای ادغام مجدد این جناح‌ها به گروه اصلی، غافل نشد جماعت الاحرار در ماه اکتبر ۲۰۱۴ به رهبری عمر خالد خراسانی تشکیل شد و گمان می‌رود از منطقه مرزی افغانستان و پاکستان فعالیت کند. هنگامی که خراسانی در یک حمله هوایمی بدون سرنشین آمریکا در سال ۲۰۱۷ جان خود را از دست داد، فرمانده مکرّم خان با تمرکز بر هدف قرار دادن کارکنان امنیتی پاکستان، برای تشکیل حزب الاحرار جدا شد. حزب الاحرار از آغاز عملیات شمزی، علنا از جهادی علیه پرسنل امنیتی پاکستان خبر داد. جماعت الاحرار و حزب الاحرار هر دو مسئول حملات بسیار مهلک در پاکستان بوده و از سطح فعالیت تحریک طالبان پاکستان در سال‌های گذشته پیشی گرفته‌اند. به‌عنوان مثال، جماعت الاحرار با دولت اسلامی خراسان حداقل در نه حمله بین سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۸ که منجر به کشته شدن ۲۱۹ نفر و زخمی شدن ۴۹۰ نفر شده، همکاری کرده است. بین اواسط سال ۲۰۱۸ و اواسط سال ۲۰۲۰، حزب الاحرار دستکم در ۱۳ حمله مرگبار از جمله دو حمله انتحاری در سراسر پاکستان نقش داشته است. حملات قابل توجه اخیر حزب الاحرار شامل حمله انتحاری به یک معبد مشهور صوفی در لاهور در ماه می ۲۰۱۹ و انفجار در مسجدی در کوئته در جنوری ۲۰۲۰ است.

در اگست سال ۲۰۲۰ عمر میدیا اعلام کرد که جماعت الاحرار و حزب الاحرار رسماً به تحریک طالبان پاکستان پیوستند تا برای تحکیم تلاش‌های شان علیه پرسنل

قابل توجهی افزایش یافته است؛ حداقل از نظر حملات مورد ادعای این گروه. فقط در دو ماه اول سال ۲۰۲۱، این گروه دست‌کم مسئولیت ۳۲ حمله را به عهده گرفته است که بیشتر آن‌ها در سنگرهای سابق تحریک طالبان پاکستان یا در مناطق مرزی غربی پاکستان رخ داده است، درحالی‌که تعداد کمی در مناطق شهری رخ داده است. به‌عنوان مثال چهار زن کارگر انکشافی در یک حمله در وزیرستان شمالی در فبروری ۲۰۲۱ کشته شدند. همچنان دو افسر پولیس که در مارچ ۲۰۲۱ در اسلام‌آباد و راولپندی کشته شدند، مشکوک به ارتباط با تحریک طالبان پاکستان بود. در اپریل ۲۰۲۱، تحریک طالبان پاکستان مسئولیت یک حمله انتحاری به یک هتل لوکس در کوئته، بلوچستان را به عهده گرفت و این نشان می‌دهد که اهداف این گروه برای گسترش عملیات، فراتر از شمال غربی پاکستان است. فراتر از اقدامات خشونت آمیز، تحریک طالبان پاکستان همچنان در تبلیغ ایدئولوژی و اهداف خود از طریق شاخه رسانه‌ای خود زیر عنوان «عمر میدیا» فعال است و اولین مجله رسمی خود را در سال ۲۰۱۶ و یک وب‌سایت جدید را در جنوری ۲۰۲۰ راه اندازی کرده است. تحریک طالبان پاکستان در نشرات خود به طور فزاینده «جهانی سازی جهاد» را تبلیغ کرده و تلاش می‌کند جنگ خود را به کشمیر و هند گسترش دهد. فعالیت تحریک طالبان پاکستان در جهاد جهانی احتمالاً تحت تأثیر روابط نزدیک آن با «القاعده در شبه قاره هند» و رقابت‌اش با دولت اسلامی خراسان است، و وابسته‌های محلی القاعده و دولت اسلامی، هر دو به ترتیب تلاش می‌کنند به جهاد کشمیری ضربه بزنند. به‌نظر می‌رسد تلاش‌های تحریک طالبان پاکستان برای القای تبلیغات خود با یک روایت فراملی تلاشی برای ادامه رقابت با سایر گروه‌های شبه‌نظامی و بهره‌برداری از یک پایگاه بزرگتر استخدام است. تحریک طالبان پاکستان همچنین تلاش‌های خود را برای بهره‌برداری از شکایات قبلی علیه دولت تجدید کرده است. به‌عنوان مثال، یک

فاطمه فرامرز

نشانه‌های احیاگر تحریک طالبان پاکستان، ۲۰۱۹ - اوایل ۲۰۲۱

احسان‌الله احسان، سخن‌گوی سابق تحریک طالبان پاکستان در مصاحبه‌ای با الجزیره در اپریل ۲۰۲۰ گفت: «ما نمی‌توانیم بگوییم که تحریک طالبان پاکستان، جماعت الاحرار (یک گروه انشعابی تحریک طالبان پاکستان، یا سایر گروه‌های ضد پاکستان کاملاً تمام شده‌اند... آن‌ها قطعاً تنظیم شده‌اند و شاید به‌عنوان بخشی از برنامه، سکوت کرده‌اند.» این ارزیابی دقیق به‌نظر می‌رسد. اگرچه تحریک طالبان پاکستان در پنج یا شش سال گذشته ظرفیت عملیاتی قابل توجهی را از دست داده و گرفتار اختلافات داخلی، جناح‌های انشعابی و مقاومت در برابر دولت اسلامی خراسان شده است، این گروه به جهاد پراکنده‌ای علیه دولت پاکستان ادامه داده است. به‌عنوان مثال، در جریان انتخابات ملی ۲۰۱۸ در پاکستان، تحریک طالبان پاکستان یک سلسله حملات علیه سیاستمداران انجام داد و مظنون شد که یک زن حمله‌کننده انتحاری را در جولای ۲۰۱۹ در خیبر پشتونخواه مستقر کرده است. واضح است که ایالات متحده هنوز تحریک طالبان پاکستان را تهدید عملیاتی می‌داند، از این رو نورولی محسود را به‌عنوان «تروریست جهانی» در سال ۲۰۱۹ و کشتن دو عضو برجسته تحریک طالبان پاکستان در افغانستان در سال ۲۰۲۰ را توسط نیروهای امنیتی افغانستان عنوان کرده است.

داده‌های پروژه محل درگیری مسلحانه و رویدادها در مورد تحریک طالبان پاکستان این دیدگاه را پشتیبانی می‌کند که این گروه به‌عنوان یک نیروی بسیار کاهش یافته اما از میان نرفته است. در واقع نشانه‌هایی از رشد متوسط در ظرفیت عملیاتی آن وجود دارد. داده‌ها نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ حملات تحریک طالبان پاکستان در مناطق قبایلی تحت اداره فدرال و خیبر پشتونخواه به‌صورت ترکیبی افزایش می‌یابد، اگرچه تعداد کلی همچنان کم است. کل حملات تحریک طالبان پاکستان در مناطق قبایلی تحت اداره فدرال و خیبر پشتونخواه به ترتیب به ۲۱ و ۲۸ مورد در ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ افزایش یافته است، در حالی‌که تنها ۱۲ حمله در سال ۲۰۱۸ بوده است. گزارش سازمان ملل در اوایل سال ۲۰۲۱ اعلام کرد که در شش ماه گذشته سال ۲۰۲۰، تحریک طالبان پاکستان مسئول بیش از ۱۰۰ حمله مرزی از افغانستان به پاکستان بوده است. تفاوت قابل توجه بین این تعداد و شمارش ۲۸ برای کل سال ۲۰۲۰ بر اساس داده‌های پروژه محل درگیری مسلحانه و رویدادها، از جمله موارد دیگر، اعتماد به منابع مختلف و استفاده از معیارهای مختلف برای تعریف حملات را نشان می‌دهد. بیشتر این حملات کارکنان امنیتی پاکستان، به‌ویژه پولیس را هدف قرار داده است، اگرچه تعداد کشته‌شدگان به طور کلی کم بوده است. علاوه بر این، تحریک طالبان پاکستان فعالیت خود را علیه سیستم فلج اطفال در پاکستان تحت این عنوان که واکسین یک توطنه غربی است، پیش برده و اغلب کارمندان بهداشت که توسط افسران پولیس همراهی می‌شوند را هدف قرار می‌دهد و گاهی تلاش‌های دولت را مختل می‌کند. به‌عنوان مثال در اپریل ۲۰۱۹ حملات به کارکنان مراقبت‌های بهداشتی در سراسر مناطق بانو و بونر در خیبر پشتونخواه و کوئته، بلوچستان گزارش شد که منجر به تعلیق برنامه عمل ملی فلج اطفال از سوی دولت شد. در دسامبر ۲۰۱۹ شبه‌نظامیان تحریک طالبان پاکستان دو افسر پولیس را که در حال محافظت از یک تیم واکسیناسیون در منطقه دیر پایین در خیبر پشتونخواه بودند، شلیک کردند.

از آغاز سال ۲۰۲۱ فعالیت تحریک طالبان پاکستان به‌طور

تحلیل

نسل‌کشی هزاره‌ها و جنایات دیگر را خاتمه دهید

امان ریاضت

جنایت جنگی، جنایت ضد بشری، جنایت نسل‌کشی و جنایت محیط‌زیستی از شمار جنایات‌هایی است که در افغانستان اتفاق افتاده‌اند. حداقل، حمله‌های سازمان‌یافته در دو دهه گذشته، مصداق بارز این جنایات‌ها هستند. حمله‌های سازمان‌یافته و پی‌هم بالای مسجد، مکتب، کورس و وسایل انتقال عمومی هزاره‌ها نشان‌دهنده اراده‌ی نسل‌کشی گروه‌های تروریستی است. چون جنایت نسل‌کشی است، در بسیاری موارد گروه‌های تروریستی مسئولیت آن را نیز نمی‌گیرند. جنایت نسل‌کشی به‌منظور نابود کردن تمام یا بخشی از یک گروه قومی، نژادی و مذهبی صورت می‌گیرد. قتل اعضای یک گروه قومی، آسیب شدید جسمی و روحی به اعضای یک گروه قومی و قرار دادن عمدی یک گروه قومی در وضعیتی که پیشرفت نسلی نداشته باشند از شمار مصداق‌های اساسی جنایت نسل‌کشی است. حمله‌های تروریستی به مکتب، مسجد، کورس

و وسایل انتقال عمومی هزاره‌ها سبب شده است که آن‌ها آسیب شدید جسمی و روحی ببینند. این حمله‌ها امید هزاره‌ها را برای زندگی در کشور گرفته است. حداقل از عوام هزاره‌ها که بپرسید، می‌گویند که به صورت سازمان‌یافته مورد حمله‌های نامعلوم تروریستی قرار می‌گیرند. وقتی بپرسی چرا آن‌ها مورد حمله‌های سازمان‌یافته تروریستی قرار می‌گیرند، می‌گویند چون هزاره و شیعه هستند. به نظر می‌رسد که حمله‌های سازمان‌یافته تروریستی به هزاره‌ها این باور را در آن‌ها ایجاد کرده است. با این وضع، حمله به هزاره‌ها، اهداف جنایت نسل‌کشی را برآورده کرده است. آن‌ها آسیب شدید جسمی و روحی دیده‌اند، این روزها به صورت خاص احساس امنیت نمی‌کنند و به نظر می‌رسد علاقمندی‌شان را برای رفتن به مکتب و اعتراض مدنی از دست داده‌اند. مصداق‌های جنایت نسل‌کشی جنایات تروریستی در افغانستان بالای همه اتفاق افتاده

است. پشتون، تاجیک، هزاره و اوزبیک این کشور مورد حمله‌های سازمان‌یافته تروریستی قرار گرفته‌اند. در وضعیت موجود، هیچ قومی از کشور در هیچ جای از این کشور از حمله‌های تروریستی مصون نیستند؛ مگر آن‌هایی که با تروریسم هم‌دست‌اند. مصداق‌های جنایت نسل‌کشی، جنایت جنگی و جنایت ضد بشری در قلمرو هر قوم کشور اتفاق افتاده است. من فکر می‌کنم که این مصداق‌ها در میان پشتون‌ها گاهی بیشتر به نظر می‌رسد. مکتب رفته نمی‌توانند، گاهی مسجد رفته نمی‌توانند. از تکنالوژی و وسایل پیشرفت دور نگه‌داشته شده‌اند و وضعیت زندگی مناسب ندارند. این‌ها به نحوی مصداق‌های جنایت نسل‌کشی است که پشتون‌ها هم به آن روبه‌رو اند. به دلیل موجودیت و فعالیت‌های تروریسم در مناطق پشتون‌ها، دختران و پسران آن‌ها در وضعیتی قرار گرفته‌اند که آینده روشن ندارند. آن‌ها خودشان این وضعیت را انتخاب نکرده‌اند؛ بل که تروریسم آن‌ها را محکوم به این وضعیت کرده است.

تاجیک‌ها و اوزبیک‌ها نیز مورد جنایت‌های متعدد تروریستی قرار گرفته‌اند. شمردن و توضیح دادن مصداق‌های آن، تحقیق بسیار پیچیده نمی‌خواهد. فقط کمی به وضعیت و محکومیت آن‌ها فکر شود. آن‌ها خودشان این وضعیت و محکومیت را انتخاب نکرده‌اند؛ بلکه تروریسم این وضعیت و محکومیت را بر آن‌ها تحمیل کرده است. بنابراین، جنایت نسل‌کشی بر هزاره‌ها صادق است و متأسفانه صورت گرفته است. باید برای آن‌ها و سایر اقوام مظلوم کشور در مجامع داخلی و خارجی دادخواهی کنیم. تروریست‌ها مرتکب این جنایات‌ها شده‌اند. به کمپین ختم جنایات، به خصوص جنایت نسل‌کشی بالای هزاره‌ها، و ایستادگی در برابر تروریسم بپیوندیم. از همدیگر حمایت کنیم. زندگی هزاره‌ها و تمام ما مهم است.

#StopHazaraGenocide
#StopAllCrimes

مانوس آنتونینیس، الجزیره
مترجم: جلیل پژواک

چه زمانی زنان می‌توانند شب‌ها بدون ترس از آزار و اذیت مردان — یا حتی بدتر از آزار و اذیت — به خانه بروند؟ و چه زمانی زنان مطمئن خواهند بود که وقتی خانه رسیدند با یک شریک آزارگر و زورگو روبه‌رو نیستند؟ صنف مکتب و محل کار ما چه زمانی از خشونت جنسی و تبعیض مبتنی بر جنسیت عاری خواهد بود؟ چگونه می‌توانیم از قدرت آموزش و پرورش برای امن‌ساختن جامعه برای زنان استفاده کنیم؟

همان‌طور که رویدادهای چند ماه اخیر یادآوری کرد، ما هرگز نباید فراموش کنیم که زنان همچنان در معرض خشونت و آزار و اذیت جنسی قرار دارند. پس از قتل غم‌انگیز «سارا اورارد» در بریتانیا، شش زن آمریکایی-آسیایی در یک تیراندازی بی‌رحمانه در ایالت جورجیا کشته شدند. در ماه فبروری ۲۰۱۷ دانش‌آموز دختر نیجریه‌ای از یک مدرسه شبانه‌روزی در شمال‌غرب ایالت «زامفارا» ربوده شدند. در هند، مردم هنوز از شوک تجاوز گروهی ماه سپتامبر بر یک زن و متعاقب آن مرگ یک زن ۱۹ ساله دالیت در «بخش هاتراس» در ایالت «وتار پرداش» خلاص نشده بودند که اقدام قاضی دادگاه عالی دهلی‌نو خشم آنان را برانگیخت؛ گزارش شد که قاضی موردنظر در جلسه دادگاه از مردی که متهم به تجاوز بوده پرسیده که آیا حاضر است با قربانی که یک دانش‌آموز بوده ازدواج کند یا خیر. در استرالیا، خانم «بریتی هیگینز»، کارمند سابق حکومت گفت که در سال ۲۰۱۹ یکی از همکاران مردش در دفتر وزیر دولت بر وی تجاوز کرد. در همین حال گزارش‌هایی منتشر شد که کارمندان دولتی مرد در استرالیا، یک گروه فیسبوکی ایجاد کرده‌اند تا بتوانند در آن فیلم‌های اعمال جنسی انجام‌شده در پارلمان در کانبرا را به اشتراک بگذارند.

آزار جنسی و خشونت علیه دختران و زنان بسیار شایع‌تر از آن است که فکر می‌کنیم.

در جهان از هر ۳ زن ۱ نفر در طول زندگی خود خشونت فیزیکی یا جنسی را تجربه کرده است.

در صفحه اینستاگرام **Everyone's Invited** که کارزار آنلاین شهروندان بریتانیا علیه فرهنگ تجاوز است، دختران و پسران بیش از ۱۵ هزار گزارش آزاردهنده از تجربه حمله و آزار جنسی را به اشتراک گذاشته‌اند. آنچه تکان می‌دهد این است که بسیاری از آن‌ها گفتند بین آزارها و خشونت‌ها را در نهادهای آموزشی متحمل شده‌اند. این دست گزارش‌های نگران‌کننده در مورد نهادهای آموزشی به حدی فراوان بود که روزنامه‌ها از یک مکتب به‌عنوان «کانون خشونت جنسی» یاد کردند.

در استرالیا یک کارزار مشابه اواسط ماه فبروری آغاز شد؛ پس از آنکه «شانل کنتوس» ۲۳ ساله از دوستانش پرسید که آیا در مکاتب خصوصی سیدنی مورد تجاوز یا آزار جنسی قرار گرفتند یا خیر. این نظرسنجی به یک دادخواست و حالا به یک جنبش تبدیل شده است و هزاران نفر خواستار گسترش برنامه‌های آموزش رضایت برای دانش‌آموزان مکاتب استرالیایی شده‌اند.

آنچه از کارزار بریتانیایی‌ها و استرالیایی‌ها متوجه می‌شویم، سردرگمی مردم پیرامون مسأله رضایت (اصل اساسی برابری جنسی و رابطه سالم) است.

چرا دختران و پسران جوان درباره‌ی رابطه‌ی رضایتی و این‌که برخی کارها چه زمان مناسبند و چه زمانی مناسب نیستند، این‌قدر نامطمئن‌اند؟

جایی از کار می‌نگد. ما شاید گسترش شبکه‌های اجتماعی و سایت‌های پورنوگرافی را که امروزه حتا کودک ۸ ساله به آن دسترسی دارد، مقصر آن بدانیم، اما سرانجام باید بپذیریم که آزار و خشونت جنسی عمدتاً به دلیل نبود بحث و گفت‌وگوی عمومی پیرامون روابط جنسی است. راه‌حل اولیه‌ی رضایت نیست که یک افسر ارشد پولیس استرالیا پیشنهاد ساختش را داده بود، بلکه گسترش برنامه‌های «آموزش جامع

جنسی» در مکاتب و آن‌هم از همان صنف ابتدایی است.

کلاس‌های آموزش جامع مسائل جنسی که در آن دختران و پسران دانش و مهارت‌هایی را می‌آموزند که برای تصمیم‌گیری و انتخاب مسئولانه در زندگی بدان نیاز دارند، بسیار حیاتی است. در این برنامه‌های آموزشی دختران و پسران درباره مسائل مربوط به جنسیت انسانی، روابط و مسئولیت‌های احساسی، اهمیت رضایت و همچنین چگونگی مقاومت در مقابل فشار هم‌سن‌وسالان‌شان (که قصد زوگویی و اعمال خشونت دارند) می‌آموزند. این آموزش نگرشی مبتنی بر درک و احترام متقابل را که پایه و

اساس یک رابطه خوب تلقی می‌شود، بین دانش‌آموزان مکاتب ایجاد و به مرور تقویت می‌کند.

اما آموزش جامع مسائل جنسی در همه جا آموزش داده نمی‌شود. در بریتانیا سال گذشته بود که آموزش جامع مسائل جنسی از جمله بلوغ و چگونگی حفظ امنیت شخصی در اینترنت در مکاتب ابتدایی اجباری شد. استرالیا مدل ملی برای آموزش رضایت ندارد و در بسیاری از مکاتب در ۱۵ یا ۱۶ سالگی، درست زمانی که کودکان به آن اطلاعات بیشترین نیاز را دارند، تدریس این مضمون را متوقف می‌کنند.

استرالیا و انگلیس باید به کشورهای درحال توسعه برای یافتن نمونه‌های

مکاتب چه نقشی می‌توانند برای پایان دادن به خشونت و آزار جنسی ایفا کنند؟

ابتکاری موفق در مقابله با خشونت و آزار جنسی دانش‌آموزان در مکاتب و خارج از آن متوسل شوند. انفجار جمعیتی در مناطقی از آفریقا و آسیا همراه با افزایش بیماری ایدز در دهه ۱۹۹۰ بسیاری از حکومت‌ها را مجبور به یافتن راه‌های مقابله با بارداری قبل از وقت و بیماری‌های مقاربتی کرد. آن‌ها مجبور شدند برنامه‌هایی را طراحی کنند که در آن به هنجارهای عمیق و نابرابر جنسیتی جامعه که برای زنان و دختران مضر است پرداخته شود. بسیاری از این برنامه‌ها بر چگونگی توانمندسازی زنان جوان به نه گفتن به درخواست رابطه جنسی یا نحوه مذاکره با شریک زندگی‌شان بر سر

علم در خدمت محیط زیست

به‌وجود آورده‌اند. روی این حساب، جذب کاربن از جو، جداسازی کاربن از نیروگاه‌ها و مراکز صنعتی، کم کردن اصطکاک برای صرفه‌جویی در مصرف مواد سوختی، کنترل آلودگی و مدیریت زباله، کنترل آلودگی نوری و همزمان تولید اکسیژن و تقویت فرایند جذب کاربن دای‌اکساید به‌صورت طبیعی، در دسته‌بندی‌های دانشگاهی‌ای مثل مدل‌سازی زیست‌محیطی، بوم‌شناسی، کیمیا زیست‌محیطی، مهندسی محیط زیست، علوم زیست‌محیطی، تغییرات جهانی و سیاره‌ای، حفاظت از طبیعت و چشم‌انداز، مدیریت و دفع بهداشتی زباله، علوم و فن‌آوری آب و ... از چالش‌های اساسی‌ای هستند که صدها مؤسسه‌ی پژوهشی و هزاران پژوهشگر را مصروف ساخته‌اند. لذا، در ادامه‌ی این مقاله نگاهی کوتاهی می‌اندازیم به فعالیت‌ها و تحقیقات دانشگاهی در جهت حفاظت و ترمیم محیط زیست و تلاش‌های تحسین‌برانگیز در راستای حمایت و حفاظت از حیات هوشمند و تمدن بشری در سیاره‌ی زمین.

همان‌طور که در فوق مشاهده نمودید، چالش‌های دانشگاهی در خصوص محیط زیست فراوان است که از جمله‌ی آن‌ها، کنترل آلودگی نوری، کاهش نرخ مصرف مواد نفتی، و کنترل و مهندسی تولید گازات گلخانه‌ای، را به ترتیب و به‌صورت مختصر مورد توجه قرار می‌دهیم.

به لطف پیشرفت زیست‌نانوفناوری، دانشمندان توانستند با تزریق نانوذرات مخصوص در برگ گیاهانی آبرسان، گیاهانی را تولید کنند که می‌توانند به مدت ۴ ساعت درخشان بمانند و محیط را خنک نمایند. این گیاهان می‌توانند جاده‌های آینده را در عوض لامپ‌های خیابانی روشن نگه‌دارند. مهمتر از همه این‌که این می‌توانند بسیاری از مشکلات زیست‌محیطی را نیز حل کنند. درگیری پیچیده‌ی کیمیا‌ی‌ای که به‌اندازه‌ی کافی نور تولید می‌کند (حتا در روشنایی

به دلیل اصرار بی‌اندازه‌ی کشورهای صنعتی در استفاده از سوخت‌های فسیلی، کره‌ی زمین به شکل ناراحت‌کننده‌ای در حال گرم‌شدن است. سوختن سوخت‌های فسیلی باعث تولید گازهایی می‌گردد که اثر گلخانه‌ای شدیدی دارند. کاربن‌دای اکساید، میتان و ازون از مشهورترین گازهای گلخانه‌ای هستند.

نهایت به وسیله‌ی متابولیسم انرژی این گیاه به‌وجود می‌آید. این تحقیق به‌طور جدی دری را به‌سوی چراغ‌های خیابانی باز می‌کند. این چراغ‌های خیابانی چیزی جز درختان درمانی با روشنایی غیر مستقیم و راحت‌بخش در اطراف خانه‌های ما نیست. روشنایی حدود ۲۰ درصد از مصرف انرژی در جهان را به‌خود اختصاص می‌دهد، بنابراین جایگزین کردن آن‌ها با گیاهان طبیعی و بیولوژیکی، کاهش قابل توجهی برای انتشار CO₂ خواهد داشت.

معضل دیگری که خیلی به‌نظر بزرگ نمی‌آید، ولی به‌صورت جدی به محیط زیست آسیب می‌رساند، اصطکاک است. در صنعت حمل و نقل، تولید فناوری‌های سوخت ترکیبی، آئرونامیک‌ها، لاستیک‌های نوآورانه، و حتا کاهش موتورها و جعبه دنده‌ها برای کاهش وزن وسایل نقلیه در جهت مبارزه با مشکل زیست‌محیطی و اصطکاک، انجام می‌شوند. طبق گزارش سال ۲۰۰۹ ی مرکز فناوری VTT فنلاند(Technical Research

نوآوری، این فناوری همچنین می‌تواند برای ارائه‌ی نور، به اندازه‌ی کافی روشن باشد تا یک فضای کاری یا حتا کل یک خیابان، روشن شود.

به باور مایکل استرانو، استاد مهندسی کیمیا در MIT و نویسنده‌ی ارشد این مطالعه، چشم‌انداز این تحقیق این است که یک گیاه بتواند به‌عنوان یک چراغ دایمی عمل کند؛ چراغی که شما مجبور نیستید آن را وصل کنید. نور در

آن می‌توانید کتاب بخوانید) همان است که گرم شبتاب برای ایجاد روشنایی خاصی خود استفاده می‌کند. به‌نقل از وبسایت موسسه‌ی فناوری ماساچوست و مقاله‌ی منتشر شده در دسامبر ۲۰۱۷، مهندسی MIT برای ایجاد گیاهان درخشان یک آنزیم موسوم به «لوسیفراز» تولید کردند. لوسیفراز روی یک مولکول به‌نام لوسیفیرین عمل می‌کند و موجب انتشار نور می‌شود. محققان معتقدند که با تثبیت بیشتر این

گزارش

اقتصاد، تجارت و صلح؛ دستور کار سفر دوروزه‌ی وزیر خارجه ترکمنستان به هرات

ETILAAZT.OZ

«طالبان مانع نشوند»

محمد حنیف اتمر، وزیر خارجه کشور از گروه طالبان می‌خواهد که از فرصت تاریخی برای برقراری آتش‌بس و ختم جنگ استفاده کنند، تا تطبیق پروژه‌های بزرگ اقتصادی در سطح منطقه فراهم شود.

او تأکید دارد که با تداوم خشونت‌ها، فرصت تطبیق پروژه‌های بزرگ از مردم افغانستان گرفت می‌شود و این گروه باید ثابت بسازد که مخالف راه‌اندازی پروژه‌های بزرگ نیست: «طالبان در ظاهر می‌گویند که مخالف راه‌اندازی پروژه‌های بزرگ نیستند. اما بالای پاسگاه‌ها ما در امتداد سرحد [امر] با ترکمنستان حمله کردند و در این منطقه زندگی را بر مردم تلخ کردند و دست به کشتار زدند.» او از گروه طالبان می‌پرسد که به دستور کی‌ها مانع تطبیق پروژه‌های اقتصادی می‌شوند: «این کار از دید خود می‌کنی که مانع پروژه‌های می‌شود و یا علاقه‌مندی کس دیگری است که بالای کشور و مردم خود عملی می‌سازی؟»

این اظهارات مقام ارشد حکومت افغانستان در حالی مطرح می‌شود که بارها گروه طالبان اعلام کرده است که نه تنها مانع تطبیق پروژه‌های بزرگ اقتصادی نمی‌شوند، بلکه در راستای تأمین امنیت این پروژه‌ها نیز همکاری می‌کنند.

پروژه‌های تاپی و تاپ با عبور از ترکمنستان از ولایت‌های هرات، فراه و قندهار می‌گذرد و این ولایت‌ها طی دست‌کم سه سال گذشته گواه حملات طالبان بوده است.

با تیرگی اوضاع امنیتی دشوار و یا حتا غیرممکن به نظر می‌رسد که این پروژه‌های بزرگ منطقه‌ای در افغانستان عملی شود.

ترکمنستان دلگرم سنگ مرمر هرات

دست‌کم طی سه سال گذشته بارها ترکمنستان علاقه‌مندی‌اش مبنی بر خریداری سنگ مرمر هرات کرده است. مقام‌های افغان می‌گویند که ترکمنستان می‌خواهد که از سنگ مرمر برای تزئین چندین شهر خود استفاده کند.

محمد حنیف اتمر، وزیر خارجه کشور می‌گوید که با مقام‌های ترکمنستانی طی دو روز اخیر روی فروش صادرات سنگ مرمر گفت‌وگو شده است: «در راستای صادرات سنگ مرمر با ترکمنستان به پیشرفت‌های خوبی دست یافته‌ایم و این خبر خوشی برای مردم افغانستان، تاجران و صنعت‌گران سنگ مرمر است.»

بر بنیاد آمار مسئولان در اتحادیه معدن‌داران زون غرب کشور، به ارزش حدود ۱۰۰ میلیون دالر امریکایی روی معادن و کارخانه‌های پروسس سنگ مرمر در هرات سرمایه‌گذاری شده است.

وحید ملکزاده، رییس این اتحادیه به روزنامه اطلاعات روز می‌گوید که هم اکنون از ۹ معدن استخراج سنگ مرمر، تنها دو معدن فعال است و از ۴۳ کارخانه‌های پروسس کننده سنگ مرمر، دست‌کم ۱۰ کارخانه فعالیت دارند.

به گفته‌ی او، با توقف فعالیت استخراج معدن و پروسس سنگ مرمر، در حدود دو هزار کارگر بی‌کار شده‌اند.

او هشدار می‌دهد که طی پنج سال گذشته بسیاری از استخراج‌کنندگان و پروسس‌کنندگان سنگ مرمر به دلیل نبود بازار فروش مناسب سنگ، ورشکست شده‌اند، اما امیدوار است که سنگ مرمر هرات به کشور ترکمنستان صادر شود.

در کنار ترکمنستان، کشورهای اروپایی و عربی نیز تقاضا خریداری سنگ مرمر هرات را دارند.

اما هارون چخانوسوی، وزیر معادن و پترولیم می‌گوید که به‌زودی دو ساحه معدن سنگ مرمر در ولسوالی چشت هرات به اعلان سپرده می‌شود، تا ظرفیت استخراج سنگ مرمر بیشتر از این افزایش یابد. معادن سنگ مرمر در ولسوالی‌های چشت و اوبه هرات موقعیت دارد. از سنگ مرمر در نماهای داخلی و بیرونی ساختمان‌ها و اشیای تزئینی مانند مجسمه کار گرفته می‌شود.

با تقاضای پی‌هم استخراج‌کنندگان سنگ مرمر، اما تاکنون سرک هرات - چشت آسفالت نشده است. وزیر معادن و پترولیم کشور می‌گوید که برای ساخت این سرک تلاش می‌کند و در درازمدت باید خط ریل از این مسیر برای کاهش هزینه‌ی انتقال سنگ مرمر ایجاد شود.

واجد روحانی - هرات

نشست دوروزه‌ی مقام‌های ارشد افغان و ترکمنستان در ولایت هرات روز یک‌شنبه، ۱۶ جوزا پایان یافت. در این سفر دوروزه روی پروژه‌های تاپی (خط انتقال گاز ترکمنستان از طریق افغانستان به پاکستان و هند)، پروژه تاپ (خط انتقال برق از طریق افغانستان به پاکستان)، راه ترانزیتی لاجورد، خط آهن، فروش سنگ مرمر و گفت‌وگوهای صلح صحبت شده است.

رئیس‌مردوف، وزیر خارجه ترکمنستان بر گسترش همکاری‌های اقتصادی با افغانستان تأکید کرده است: «ما به شهر زیبای هرات با هیأت عالی‌رتبه ترکمنستان آمدیم و هدف اساسی ما به هرات این است که روی ابعاد مختلف روابط خود صحبت و این روابط را محکم کنیم و درباری برادری و دوستی میان دو کشور حرف‌هایی داریم.»

روند صلح

گفت‌وگوهای صلح، یکی از محورهای اصلی نشست وزیران خارجه افغانستان و ترکمنستان را تشکیل می‌دهد است. محمدحنیف اتمر بر همکاری مشترک با ترکمنستان در مورد صلح و تأمین امنیت تأکید کرده است: «مهم‌ترین گفت‌وگوی ما را طبعاً همکاری مشترک دو کشور در رابطه با صلح و امنیت تشکیل خواهد داد.» او نقش کشور ترکمنستان در استای تأمین صلح در کشور موثر می‌دانستند: «نقش ترکمنستان منحصیث یک کشور بی‌طرف و دوست افغانستان در روند صلح بر ما از اهمیت خاصی برخوردار است و در این راستا صحبت کردیم و صحبت ما روی آتش‌بس فوری، روی رسیدن به یک توافق سیاسی و مخصوصاً در رابطه با امنیت این پروژه‌های بزرگ اقتصادی، ما هم گفت‌وگویی خوبی داشتیم و هم به توافقاتی رسیدیم.»

این در حالی است ملا عبدالغنی برادر، معاون سیاسی و رییس دفتر طالبان در قطر در رأس هیأتی از این گروه در ماه دلو سال ۱۳۹۹ به ترکمنستان سفر کرده بود. او در این سفر با مقام‌های ترکمنستانی در مورد موضوعات دوجانبه میان افغانستان و ترکمنستان، روابط تجارتي، تحولات سیاسی و دیگر موضوعات گفت‌وگو کرده بود. پس از امضای موافقت‌نامه صلح میان امریکا و گروه طالبان، سطح خشونت‌ها به میزان چشم‌گیری در افغانستان افزایش یافته است. طی سال جاری گروه طالبان نیز به دامنه حملات‌شان افزوده‌اند.

پاسخ به انتقاد از پروژه‌های خیالی

پروژه‌های تاپی و تاپ در ماه حوت سال ۱۳۹۶ در ولایت هرات افتتاح شد، اما تاکنون کار عملی این پروژه‌ها آغاز نشده است. برخی از باشندگان هرات مدعی‌اند که این پروژه‌ها خیالی است.

اما هارون چخانوسوی، وزیر معادن و پترولیم می‌گوید که تنها بانک انکشاف آسیایی بالاتر از یک میلیارد دالر امریکایی به پروژه تاپی تعهد مالی کرده است و ۵۳۰ میلیون دالر برای ساخت مرکز گاز در هرات هزینه خواهد شد: «او دلیل تأخیر در آغاز کار عملی پروژه‌های تاپی و تاپ را مشکل در داخل خاک ترکمنستان می‌داند.»

او می‌گوید که از آغاز ساحه‌های گازی ترکمنستان تا مرز افغانستان ۲۰۸ کیلومتر تکمیل شده است و تیم‌های تخنیکی روی زمان دقیق آغاز کار عملی این پروژه در افغانستان صحبت می‌کنند: «در مرحله اول از گاز تاپی، هرات استفاده می‌کنند و باز گاز به شهرک صنعتی هرات وصل می‌شود.»

وزیر خارجه کشور می‌گوید که تلاش خواهند کرد، تا کار عملی پروژه‌های تاپ و تاپی در داخل خاک کشور آغاز شود و اولویت توزیع برق و گاز برای شهروندان کشور است و نباید بیشتر در انتظار تکمیل شدن این پروژه‌ها به سر ببرند: «این پروژه‌ها خیالی و هم چنین صرف به روی کاغذ نیست و با مقام‌های ترکمنستانی در مورد آغاز این پروژه‌ها صحبت کردیم.»

در دیدار وزیران خارجه افغانستان و ترکمنستان روی امتداد خط آهن هرات - تورغندی و بهره‌گیری از خط راه لاجورد نیز تأکید کرده‌اند.

راه لاجورد قرار است از مسیر ترکمنستان، آذربایجان و گرجستان به «دریای سیاه» و بعد با گذشتن از ترکیه، افغانستان را به آب‌های آزاد وصل کند.

نابرابر جنسیتی استفاده می‌کند. این برنامه تاکنون توانسته در ۴۰ مکتب دولتی ۸ هزار کودک را پوشش دهد. این ابتکار منجر به کاهش ۳۳ درصدی قربانیان آزار و خشونت جنسی در میان پسران و کاهش ۵۹ درصدی قربانیان آزار و خشونت جنسی در بین دختران شده است.

رضایت را می‌توان آموزش داد. در کنار اهمیت آموزش و توجه والدین به مسائل جنسی کودکان، مکاتب نیز نقش مهمی در آموزش تفاوت رابطه خوب و بد به دانش‌آموزان، اهمیت رضایت و اهمیت برابری جنسیتی دارند. این مسائل هرچه زودتر مورد توجه قرار گیرد بهتر است. یونسکو یک رهنمود فنی را برای حکومت‌ها تهیه کرده است و توصیه می‌کند که آموزش برخی مفاهیم پیرامون روابط سالم و ناسالم باید از پنج سالگی شروع شود.

این گفت‌وگوها هرچه زودتر شروع شود، به همان اندازه می‌تواند برای کودکان، به ویژه دختران مفید و توانمندکننده واقع شود. این آموزش‌ها و گفت‌وگوها می‌تواند هنجارهایی همچون مردانگی سمی را که به خشونت مبتنی بر جنسیت منجر می‌شود تغییر دهد و به ایجاد یک فرهنگ عاری از خشونت کمک کند. آموزش مسائل جنسی سوگیری‌ها و نقش‌شان در جامعه تشویق کند.

آموزش مسائل جنسی از استثمار و بهره‌کشی جنسی و خشونت علیه زنان جلوگیری می‌کند و به نفع همه است. اگر مکاتب در شکل‌دادن گفت‌وگو پیرامون رابطه جنسی و روابط عاطفی کوتاهی کنند، جوانان همچنان به اینترنت به‌عنوان تنها منبع اطلاعات خود وابسته خواهند ماند. ما نمی‌توانیم اجازه دهیم اینترنت آموزشگاه مسائل جنسی برای جوانان باشد.

***

مانوس آنتونینیس مدیر «گزارش نظارت جهانی بر آموزش برای همه» یونسکو است.

تحلیل

بخشی از جایزه‌ی بزرگ ۲۰ میلیون دلاری خود را اهدا کرد، اما با داشتن یک پشتوانه‌ی ۱۰۰ میلیون دلاری در این رقابت، ایلان ماسک نه تنها پنج برابر X-Prize به این کار بودجه اختصاص می‌دهد، بلکه این کار بزرگترین سرمایه‌ی خیرخواهانه او تا به امروز را هم تشکیل می‌دهد که ۱۰ برابر بیشترین کمک مالی او در گذشته است. این فناوری، عنصر کاربن را از جو بیرون می‌کشد و آن را ذخیره می‌کند تا به کاهش سرعت تغییرات آب‌وهوایی ناشی از فعالیت‌های بشر کمک کند.

شاید سوال خواننده این باشد که خوب، افغانستان در کجای این داستان قرار دارد؟ می‌توانید با نگاه حتما سراسری به خیابان‌ها و کوچه‌ها، و حساب سرانگشتی از فعالیت‌های زیست‌محیطی در افغانستان، به این سوال پاسخ دهید. واقعیت این است که مشکلات زیست‌محیطی ناشی از گازات گلخانه‌ای و آلودگی‌های زباله‌ای، مشکلات تنها یک یا چند کشور نیستند، اما در حالت خاص، آلودگی‌های ناشی از عدم مدیریت زباله و پلاستیک‌های تجزیه‌ناپذیر، مشکل بسیار بزرگی برای افغانستان است. تاکنون هیچ برنامه‌ای پژوهشی و عملی در راستای مدیریت زباله‌ها طرح و تطبیق نشده است. این مشکل هم از چشم ادارات ذریع دولتی و هم از دید نهادهای آکادمیک دولتی و خصوصی، کاملاً پنهان مانده است. انتظار ما این است که هم در قالب تحقیقات دانشگاهی، عملی و مهندسی، و هم به‌شکل برنامه‌های ترویجی و اجتماعی از طریق رسانه‌های جمعی و مراکز تعلیمی و آموزشی، توجه جدی و سریع صورت گیرد. در غیر آن، این آلودگی‌ها می‌توانند در آینده‌ی نه خیلی دور، منابع و زنجیره‌ی غذایی اکوسیستم‌ها و به‌خصوص منابع آب آشامیدنی را به شدت در معرض آلودگی‌های مرگبار قرار دهد. با توجه به این توضیحات، اگر طرح و برنامه‌های عملی روی دست باشد، علم می‌تواند این خطرات را به حداقل برساند.

استفاده از کاندوم متمرکز بود. برای مثال در کینیا یک سازمان غیردولتی به نام «No Means No Worldwide» کلاس‌های آموزش رضایت را برگزار می‌کند که در آن به دختران «نه» گفتن و دفاع شخصی آموزش داده می‌شود. در این میان به پسران جوان نیز آموزش داده می‌شود دیدگاه خود را درباره جنسیت بهبود بخشند و مردانگی مثبت‌تر اتخاذ کنند. در مکاتبی که این موضوع آموزش داده می‌شود، میزان آزار و اذیت جنسی ۵۰ درصد کاهش یافته است. یک سازمان غیردولتی مستقر در برزیل به نام Promundo یک برنامه آموزشی قدرتمند را برای جوانان از طریق جلسات مشارکتی برگزار می‌کند و در تغییر هنجارهای خشونت‌آمیز مرتبط به مردانگی موفق بوده است. جنبه‌های مختلف این برنامه در ۲۶ کشور جهان تطبیق شده است. ارزیابی‌های انجام شده پس از تطبیق آن در هشت کشور آفریقای، آسیایی، امریکای لاتین و کشورهای جنوب شرق اروپا نشان می‌دهد که این برنامه‌ها منجر تغییرات مثبت در نگرش مردم نسبت به برابری جنسیتی، ارتباط زوجین، خشونت، استفاده از کاندوم و مراقبت از فرزند شده است.

وقتی دانش‌آموزان خودشان در برنامه‌ریزی و اجرای دخیل باشند، ابتکارها برای پایان‌دادن به خشونت و آزار جنسی در مکاتب می‌تواند مؤثرتر واقع شود. پروژه «به سوی مکاتب عاری از خشونت» مؤسسه نجات اطفال در افغانستان شامل ایجاد کمیته حمایت از کودکان، انجمن والدین-معلم-دانش‌آموز و شورای دانش‌آموزان در هر مکتب بود.

همچنین نیازی نیست که برای آموزش جنسی جایگاه جداگانه در برنامه‌های درسی موجود مکاتب در نظر گرفته شود. این برنامه آموزشی را می‌توان در برنامه‌های درسی کنونی مکاتب و یا حتا ذیل فعالیت‌های اضافی مکتب قرار داد. برنامه «حق بازی» یک ابتکار مکتب‌محور در حیدرآباد پاکستان است که از ورزش و بازی برای توانمندکردن دانش‌آموزان برای کاهش خشونت در مکاتب و تغییر هنجارهای

Center of Finland)، در موثرهای مسافری یک سوم مصرف سوخت به‌علت تلفات اصطکاک می‌باشد. این بدان معنا است که در هر سال میلیون‌ها لیتر سوخت برای غلبه بر اصطکاک در سراسر جهان استفاده می‌شود. در سال ۲۰۰۹، چیزی در حدود ۲۰۸۰۰۰ میلیون لیتر سوخت (بنزین و دیزل) برای غلبه بر اصطکاک مورد استفاده قرار گرفت. همچنان تقاضای جهانی انرژی برای حمل و نقل، از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۴۰ ۴۰ درصد افزایش خواهد یافت. به‌عنوان یک نتیجه، کاهش خسارت اصطکاک، تأثیر مستقیمی بر مصرف نفت خواهد داشت. به همین دلیل، تحقیق‌های متمرکز در جهت توسعه‌ی مواد کم‌کننده‌ی اصطکاک و روانکاری کارآمدتر، در حوزه‌های مختلف نانوفناوری روی دست‌اند. پژوهشگران زیادی از رشته‌های فیزیک، کیمیا و زیست‌شناسی، مهندسی و علم مواد، مصروف تحقیق در زمینه‌های مدلسازی و تولید نانو مواد با قابلیت‌های کم‌کنندگی اصطکاک و روانکاری می‌باشند.

چالش دیگری که در سال‌های اخیر دانشمندان و پژوهشگران را درگیر کرده است، موضوع جذب و جداسازی کاربن و کاربن‌دای اکساید از جو زمین، کارخانه‌ها، مراکز صنعتی و نیروگاه‌ها می‌باشد. سالانه ده‌ها مقاله‌ی پژوهشی در این خصوص در ژورنال‌های بین‌المللی منتشر می‌شوند، اما از میان همه‌ی این‌ها، چالش ایلان ماسک رییس شرکت Space-X و شرکت تسلا، جذابیت ویژه‌ی دارد. وی در جنوری ۲۰۲۱ در یک رشته تویت اعلان نمود که برای بهترین جذب‌کننده‌ی کاربن، ۱۰۰ میلیون دالر جایزه تعیین کرده است. با این حال، این نخستین‌بار نیست که یک شرکت، با فناوری جداسازی کاربن، به دنبال کمک به تمدن انسانی و حیات هوشمند است. در سال ۲۰۱۸ بنیاد «ایکس‌پرایز» (X-Prize) هم مسابقه‌ای مشابه برگزار کرد و به پنج تیم فینالیست،

تظاهرات در بوداپست در اعتراض به تأسیس یک دانشگاه چینی در مجارستان

در سال ۲۰۱۹ است. به گزارش دیرکت ۳۶ که یک نشریه روزنامه نگاری تحقیقی در مجارستان است، یک و نیم میلیارد دلار از هزینه مورد نیاز برای تأسیس این دانشگاه به صورت وام از یک بانک چینی دریافت خواهد شد. احداث شعبه دانشگاه فودان که نخستین شعبه این دانشگاه در اتحادیه اروپاست، در سال ۲۰۲۴ به پایان می رسد.

گرگی کوراشونیا، شهردار بوداپست که از مخالفان تأسیس شعبه دانشگاه فودان است می گوید نام خیابان های اطراف محل احداث دانشگاه را به جاده هنگ کنگ آزاد، خیابان دالایی لاما و شهدای اویغور تغییر خواهد داد. پیشبینی می شود هزینه احداث شعبه دانشگاه فودان در بوداپست به یک میلیارد و هشتصد میلیون دلار برسد که بیشتر از بودجه نظام آموزش عالی مجارستان

به نقل از بی بی سی فارسی، دولت دست راستی ویکتور اوربان، نخست وزیر مجارستان روابط نزدیکی با چین دارد و مانع از صدور بیانیه اتحادیه اروپا در محکومیت سیاست های پکن در هنگ کنگ شده است. بنابر نظرسنجی صورت گرفته به وسیله موسسه ریپوبلیکون که یک اتاق فکر لیبرال است، دو سوم مردم مجارستان مخالف تأسیس دانشگاه چینی در کشورشان هستند.

اطلاعات روز: هزاران نفر از اهالی بوداپست در اعتراض به تأسیس شعبه یک دانشگاه چینی در پایتخت مجارستان تظاهرات کرده اند. تظاهرکنندگان که شنبه در برابر پارلمان تجمع کردند، می گویند حضور دانشگاه فودان در بوداپست به موقعیت دانشگاه های مجارستان آسیب می زند. آنها همچنین نگران افزایش نفوذ چین در امور داخلی مجارستان هستند.

مقام های عراق:

دو پهپاد بر فراز پایگاه عین الاسد سرنگون شدند

یک مقام ارشد امنیت ملی عراق نیز به نیویورک تایمز گفت ایران در حال خفقان اقتصادی است و هرچه بیشتر تحت فشار اقتصادی قرار بگیرد حملات پهپادی نیروهای نیابتی این کشور در عراق بیشتر می شوند. ائتلاف بین المللی به رهبری امریکا که برای کمک به ارتش عراق در مبارزه با داعش شکل گرفت در حال حاضر ۳۵۰۰ نیرو در عراق دارد که ۲۵۰۰ تن از آنان امریکایی هستند. به عقیده دیپلمات های غربی و مقام های بلند پایه نظامی در عراق، حملات شبه نظامیان وابسته به جمهوری اسلامی نه تنها خطری علیه نیروهای امریکایی است، بلکه مبارزه با داعش را نیز با تهدید مواجه می کند. با وجود اعلام پیروزی ارتش عراق بر داعش در سال ۲۰۱۷، همچنان شماری از اعضای این گروه در برخی مناطق عراق حضور دارند.

فرودگاه های بغداد و اربیل و همچنین کاروان های لجستیکی در عراق می شوند. در جریان این حملات دو پیمانکار خارجی و یک پیمانکار عراقی کشته شده اند. جمهوری اسلامی و نیروهای شبه نظامی تحت حمایتش در عراق بارها اعلام کرده اند که خواستار خروج نیروهای امریکایی از عراق هستند. نیویورک تایمز روز شنبه در این باره نوشت نیروهای نیابتی ایران در عراق با سلاح پیچیده تری منافع امریکا را تهدید می کنند. یک مقام سابق سیا حملات پهپادی را از مهم ترین تهدیدها برای نیروهای امریکایی در عراق خواند و گفت پهپادها با فناوری ارائه شده توسط سپاه قدس، با هزینه نسبتاً کم به سرعت پیچیده تر می شوند.

گروه های تحت حمایت ایران را مسئول حمله به پایگاه های امریکایی مستقر در عراق دانسته اند. شماری از رسانه های امریکایی نیز به نقل از مقام های این کشور از افزایش کمک های تسلیحاتی جمهوری اسلامی، به ویژه در زمینه پهپادی، به شبه نظامیان در عراق و یمن خبر داده اند. حدود یک ماه پیش نیز پهپادهای انفجاری به پایگاه عین الاسد حمله کردند. هم در حملات به پایگاه های عراق که محل استقرار نیروهای امریکایی است و هم در حملات به عربستان سعودی، از پهپادهای انفجاری استفاده شده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، در طول پنج ماهی که از سال جاری میلادی می گذرد دست کم ۳۹ حمله به اهداف امریکایی در عراق صورت گرفته است که شامل سفارت امریکا در بغداد، پایگاه های محل استقرار نیروهای امریکایی،

اطلاعات روز: ارتش عراق اعلام کرد در جریان مقابله با حملات پهپادی به پایگاه نظامی عین الاسد که محل استقرار نیروهای امریکایی و ائتلاف بین المللی ضد داعش است، دو پهپاد رهگیری و منهدم شد. مرکز اطلاع رسانی امنیتی عراق در اطلاعیه ای که روز یکشنبه، ۱۶ جوزا منتشر شد اعلام کرد سامانه پدافندی پایگاه هوایی عین الاسد، در استان انبار، در ۳۰ دقیقه بامداد یکشنبه دو پهپاد را رهگیری و سرنگون کرد. به گزارش ایران اینترنشنال، ساعتی پیش از این حمله نیز واین ماروتو، سخنگوی ائتلاف بین المللی علیه داعش، خبر داده بود که یک راکت بر فراز فرودگاه بغداد منهدم شد اما این حادثه «هیچ قربانی یا خسارتی در بر نداشت». هیچ گروهی مسئولیت حملات شامگاه شنبه و بامداد یکشنبه را برعهده نگرفته اما مقام های امریکایی پیش از این

السالوادور می خواهد ارز دیجیتال را برای معاملات و مبادلات قانونی کند

برای قانونی کردن مبادلات با ارز دیجیتال را هفته آینده به کنگره این کشور ارسال می کند. به گفته آقای ابوکیله در صورت تصویب، این قانون می تواند راه استفاده از خدمات مالی را برای ۷۰ درصد شهروندان السالوادور که حساب بانکی ندارند، باز کند. در حال حاضر اقتصاد السالوادور تا حد زیادی به حواله ها یا پول هایی که از خارج به داخل ارسال می شود، متکی است که حدود ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می شود. بیش از ۲ میلیون نفر شهروندان این کشور در خارج زندگی می کنند، که همچنان ارتباط خود را با محل تولد خود حفظ کرده و سالانه بیش از ۴ میلیارد دلار به السالوادور ارسال می کنند. راه های ارسال پول به داخل السالوادور در حال حاضر برای هر انتقال، کارمزد در پی داشته و گاهی ممکن است چند روز طول کشیده و در نهایت فرد مجبور باشد که حضوری برای دریافت آن اقدام کند. اما به گفته آقای ابوکیله راه جدید «تاثیر مثبتی بر زندگی میلیون ها نفر خواهد گذاشت». با این حال او جزئیات بیشتری در خصوص چگونگی استفاده از ارزهای دیجیتال اعلام نکرده است. بیت کوین، که یک دارای مجازی است و هیچ ارتباط مستقیمی با اقتصاد واقعی ندارد، طی سالهای اخیر شاهد نوسانات زیادی در ارزشش بوده است. اغلب بانک های مرکزی کشورهای جهان در حال بررسی ایجاد ارز دیجیتال مخصوص به خود هستند و در ماه آوریل امسال بانک انگلیس اعلام کرد که در حال تحقیق برای ایجاد ارز دیجیتالی است که در کنار پول نقد و سپرده های بانکی قابل استفاده باشد.

اطلاعات روز: رئیس جمهور السالوادور می گوید که در تلاش است تا ارز دیجیتال بیت کوین را برای انجام معاملات و مبادلات به یک راه قانونی در کشورش تبدیل کند. اگر این درخواست آقای نجیب ابوکیله از سوی کنگره السالوادور پذیرفته شود، این کشور اولین کشور دنیا خواهد بود که ارز دیجیتال را به رسمیت می شناسد. در صورت رسمی شدن این مسئله، در کنار دلار امریکا و واحد پول محلی السالوادور، این سومین واحد پولی خواهد بود که در این کشور مورد استفاده قرار خواهد گرفت. آقای ابوکیله گفته است که شهروندان السالوادور که در خارج از این کشور زندگی می کنند، با استفاده از بیت کوین می توانند به آسانی پول به داخل کشور ارسال کنند. به گزارش بی بی سی فارسی، وی که در کنفرانس بیت کوین در فلوریدا سخن می گفت، پیش بینی کرد که با این کار سرمایه گذاری در کشورش افزایش خواهد یافت و «در کوتاه مدت، این امر باعث اشتغال زایی و کمک به تأمین مالی هزاران شهروند این کشور که در خارج از اقتصاد رسمی هستند، می شود». رئیس جمهور السالوادور گفته است که طرح لازم

دونالد ترامپ: جو بایدن بز دلانه تحریم های ایران را برداشته است

پیشین در مورد تولید واکسن کرونا، ساخت دیوار مرزی، محدود کردن مهاجرت و همچنین داشتن موضع سخت در قبال ایران و چین». از اقدامات دولت خود دفاع کرد. ترامپ افزود: «ایالت متحده در دوره ریاست جمهوری جو بایدن در حال عقب گرد است». رئیس جمهوری سابق امریکا در بخش دیگری از سخنرانی اش گفت: «جو بایدن زیر بار منت کسانی می رود که دشمن امریکا هستند». او افزود: «در حالی که اسرائیلی ها مورد حمله هزاران موشک پرتاب شده توسط ایران قرار می گرفت، آنها از اسرائیل انتقاد می کردند». او گفت: «وقتی به آنچه در کنگره اتفاق افتاد نگاه می کنید این خیانت به اسرائیل است». دونالد ترامپ درباره احتمال «نشت ویروس کرونا از آزمایشگاهی در شهر ووهان چین»، تاکید کرد که زمان آن فرا رسیده تا امریکا و جهان خواستار جبران خسارت و پاسخگویی حزب کمونیست چین شوند. ماه گذشته نیز جو بایدن، رئیس جمهوری امریکا، به نهادهای اطلاعاتی این کشور دستور داد تا درباره منشا ویروس کرونا تحقیق و ظرف ۹۰ روز گزارشی تهیه کنند. بخش دیگری از سخنرانی چهل و پنجمین رئیس جمهوری امریکا درباره رای اخیر فیسبک درباره حساب کاربری او بود. ترامپ از حکم فیسبک درباره مسدود شدن حساب کاربری خود به مدت دو سال انتقاد کرد و آن را ناعادلانه خواند. او همچنین گفت که علاقه زیادی برای بازگشت به این رسانه اجتماعی ندارد. دونالد ترامپ با اشاره به احتمال نامزد شدنش در دوره آینده انتخابات ریاست جمهوری امریکا گفت که «منتظر سال ۲۰۲۴ است».

اطلاعات روز: دونالد ترامپ، رئیس جمهوری سابق امریکا، روز شنبه طی سخنرانی در کنفرانس سالانه حزب جمهوری خواه ایالت کارولینای شمالی، سیاست خارجی دولت جو بایدن را «شرم آور» خواند و گفت: «بایدن بز دلانه تحریم های ایران را برداشته است و اگر من بودم طی یک هفته با ایران معامله می کردم». ترامپ افزود در حال حاضر مقام های ایرانی درخواست پول می کنند، اما در زمان ریاست جمهوری من هرگز پول نخواستند. رئیس جمهور سابق امریکا، در کنفرانس سالانه حزب جمهوری خواه ایالت کارولینای شمالی، همچنین گفت: «آنچه در انتخابات ریاست جمهوری امریکا در سال ۲۰۲۰ اتفاق افتاد شرم آور بود و کشورهایی از جمله ایران، چین و روسیه از نتیجه این انتخابات بسیار خوشحال شدند». به نقل از ایران اینترنشنال، ترامپ گفت: «ایران پس از معاهده برجام ۱۵۰ میلیارد دلار دریافت کرد که ۸/۱ میلیارد دلار به شکل پول نقد بود. او افزود در حال حاضر مقام های ایرانی درخواست پول می کنند، اما در زمان ریاست جمهوری او هرگز پول نخواستند». رئیس جمهوری سابق امریکا، در سخنرانی ۹۰ دقیقه ای خود ضمن بیان «موفقیت های دولت

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی

zaki.daryabi2@gmail.com

۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶

سردبیر چاپی: م. علی جاوید مالکی

سردبیر آنلاین: الیاس نواندیش

گزارشگران و خبرنگاران: ابودر ملک نژاد، جلیل رونق، خادم حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عباس اسدیان، معصومه جعفری، عصمت الله سروش، لطف علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس، واجد روحانی و فریضه عالمی

بخش صلح: حسین علی کریمی، عباس عارفی و فاطمه فرامرزی

مترجم: جلیل پژواک

ویراستار: شیر مهریار

صفحه آر: رضا مظفری

ارتباطات و روابط عمومی: محمد حسین جويا

ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com

آدرس: کابل، کارته سه

mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲

توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲

شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷

د افغانستان اسلامي جمهوریت
جمهوری اسلامی افغانستان
د کهرنی، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ
معینیت آبیاری و منابع طبیعی
پروژه اضطراری زراعتی و مصئونیت غذایی

پروجکت نمبر P174748
گرنټ نمبر: TFOB3535/IDA Grant No. D7120/AF
اسم پروژه: خریداری رنگ‌های برنتر و وسایل جانبی کمپیوترها
نمبر پکیج: EATS-KBL-G-21-005-IOC-NCB
درخواست برای داوطلبی (RFB)
دعوت به داوطلبی روش باز ملی

پروژه اضطراری زراعتی و تهیه مواد غذایی، وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ در نظر دارد تا رنگ‌های برنتر و وسایل جانبی کمپیوتر (۱۵ قلم) مورد ضرورت پروژه را با نمبر پکیج قرارداد: AF/MAIL/EATS-193101-193102/B089-B063-CW-RFB را به داوطلبی بسپارد، شرکت‌های علاقمند می‌توانند تا اعلان مفصل پروژه مذکور را در وبسایت وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ (<http://www.mail.gov.af>) دریافت و مطالعه نمایند. اسناد داوطلبی از تاریخ ۷-جون-۲۰۲۱ الی ۲۹-جون-۲۰۲۱ توزیع می‌گردد. جلسه آفرگشایی بتاريخ ۲۹-جون-۲۰۲۱ ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر در ریاست این پروژه مقر وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ دایر می‌گردد. آن عده شرکت‌هایی که واجد شرایط هستند می‌توانند اسناد داوطلبی را به ارایه درخواست رسمی از آدرس ذیل و یا از وبسایت مذکور بدست بیاورند. آدرس: تعمیر پامیر منزل ۷ پروژه اضطراری زراعتی و تهیه مواد غذایی وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ واقع جمال مینه، چهارراهی کارته‌سخی، کابل-افغانستان.

ISLAMIC REPUBLIC OF AFGHANISTAN
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Emergency Agriculture & Food Supply Project (EATS)
NATIONAL COMPETITIVE PROCUREMENT
Specific Procurement Notice
Request for Bids

Contract Title: Procurement of Toner, Cartridges and Computer Accessories
Loan No./Credit No./ Grant No.: TFOB3535/IDA Grant No. D7120/AF
RFB No.: EATS-KBL-G-21-005-IOC-NCB

- The Islamic Republic of Afghanistan, Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock has received a ["Grant" from the World Bank toward the cost of Emergency Agriculture & Food Supply Project (EATS) and intends to apply part of the proceeds toward payments under the contract for Procurement of Toner, Cartridges and Computer Accessories. RFB No: EATS-KBL-G-21-005-IOC-NCB with Delivery period of 1 Month from start date.
- Bidders are required to meet the Qualification requirements listed briefly hereunder. [Bidders are advised to refer to the Bidding documents for complete details in this regard.]
  - Bidder must demonstrate access to liquid assets or credit facilities by submitting the Banker's certificate for an amount of AFN 1,840,000.
  - Bidder shall not have during the last 5 years (i) history of non-performance of a contract or (ii) a consistent history of litigation or arbitration awards.
- Bidding will be conducted through national competitive procurement using a Request for Bids (RFB) as specified in the World Bank's "Procurement Regulations for IPF Borrowers" July 2016 Revised November 2017 and August 2018
- ("Procurement Regulations"), and is open to all Bidders as defined in the Procurement Regulations.
- Interested eligible Bidders may obtain further information from Procurement Directorate of MAIL; E-mail: fahim.rahim@mail.gov.af CC to khyber.massoudy@mail.gov.af and inspect the bidding document during office hours 7th June, 2021 to 29th June, 2021. From 9:00 to 15:00 Hrs from Saturday to Wednesday and from 9:00 to 13:00 Hrs on Thursdays at the address given below.
- The bidding document in English may be obtained by interested eligible Bidders upon the submission of a written application to the address below. EATS Project Office from the address given below will distribute the document in a CD.
- Bids must be delivered to the address below on or before 10:00 AM local time on the June, 29, 2021. Electronic Bidding will not be permitted. Late Bids will be rejected. Bids will be publicly opened in the presence of the Bidders' designated representatives and anyone who chooses to attend at the address below.
- All Bids must be accompanied by a Bid-Securing amount 100,000 AFN
- The address(es) referred to above is (are):

د افغانستان اسلامي جمهوریت
جمهوری اسلامی افغانستان
د کهرنی، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ
معینیت مالی و اداری
ریاست تهیه و تدارکات
آمریت تدارکات امور ساختمانی
مدیریت عمومی تدارکات امور ساختمانی

«اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد»

بدینوسیله به تاسی از فقره (۲) ماده چهل و سوم قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده می‌شود، که ریاست تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ در نظر دارد قرارداد سرسبزی، سیستم برق، ساحه تفریحی بازدیدکننده‌ها، امور اعمار سرک‌های فرعی و پیاده‌روها و دیگر فعالیت‌ها ساحه نمایشگاه زراعتی فارم بادام‌باغ ولایت کابل را به شرکت ساختمانی و سرک‌سازی هیواد واحدی دارنده جواز نمبر (D-۲۹۲۶۰) واقع بازار کمپنی مارکیت پهلوان منزل ۲ ناحیه پنجم، کابل، افغانستان به قیمت مجموعی ۹,۰۰۰,۰۰۰ (نه میلیون افغانی) اعطاء نماید. اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند، می‌توانند اعتراض خویش را از تاریخ نشر این اعلان الی هفت روز تقویمی طور کتبی توأم با دلایل آن به ریاست تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ واقع جمال مینه ناحیه سوم، کابل، افغانستان مطابق احکام ماده پنجاهم قانون تدارکات ارائه نمایند. این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکمیل میعاد فوق‌الذکر و طی مراحل قانونی بعدی، قرارداد منعقد نخواهد شد.

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزلتان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz		برای ادارات دولتی و شرکت‌ها		قیمت: ۲۰ افغانی
6 Months	120\$ USD	۴۰۰۰ افغانی	شش ماهه	
Annual	200\$ USD	۷۰۰۰ افغانی	یک ساله	

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

احیای دوباره‌ی تحریک طالبان پاکستان و احتمال نامن شدن اسلام‌آباد

لطیف آرش

تولویزون صدای امریکا به نقل از مقامات امنیتی پاکستان گزارش داد که در اثر تیر اندازی مردان مسلح ناشناس دو افسر پولیس در جاده‌ی «ای جی پی» از سوی مردان تفنگ‌دار ناشناس به قتل رسیده‌اند. مسئولیت این حمله را تحریک طالبان پاکستان به عهده گرفته است. سال قبل نیز در منطقه ترنول اسلام‌آباد حمله مشابهی صورت گرفته بود. قابل یادآوری است که بعد از حمله بالای هتل ماریوت در سال ۲۰۰۸ این سومین حمله‌ی است که در پایتخت پاکستان به وقوع می‌پیوندد. از سوی دیگر، گروه حزب‌الاحرار مسئولیت این حمله را به عهده گرفته است.

حمله سال ۲۰۰۸

در شامگاه ۲۰ سپتامبر ۲۰۰۸ حمله‌کننده انتحاری لاری مملو از مواد منفجره‌اش را به دیوار هتل بین‌المللی پنج ستاره ماریوت، در قلب شهر اسلام‌آباد کوبید. انفجار به حدی نیرومند بود که در نتیجه‌ی آن دودست اتاق این هتل تخریب گردید و یک گودال به عمق ده‌متری در محل انفجار شکل گرفت. در این حمله مرگبار براساس آمار رسمی مقامات امنیتی پاکستان بیش از ۶۰ تن کشته شدند که ۲۳ تن آن شهروندان امریکا بودند. در میان جان‌باختگان، نیروی وزارت دفاع امریکا، سفیر چک، شش شهروند انگلستان، یک شهروند ویتنام، مشاور امنیتی سفارت د نمارک و هیأتی از افسران CIA نیز شامل بودند.

مسئولیت رسمی این حمله را گروه مجهول‌الهویه‌ی به‌نام «فدائیان اسلام» به عهده گرفت که وجود خارجی آن از سوی مقامات اطلاعاتی پاکستان مورد تردید قرار گرفته بود. این گروه با نشر اعلامیه‌ای گفته بود «ما تمام کسانی که با امریکایی‌ها و کافران ناتو همکاری می‌کنند، همانند صدرالدین حسوانی رییس هتل ماریوت برخورد خواهند شد و همه‌ی افراد بهای همکاری‌شان را خواهند پرداخت.»

آگاهان جریان‌های رادیکال اسلامی به این باور هستند که این حمله از سوی حکیم‌الله مسید، فرمانده برجسته تحریک طالبان پاکستان (طراح حملات پیچیده و هوشمند) سازمان‌دهی شده بود اما به‌دلیل کشته شدن مقامات ارشد غربی در این حمله مسئولیت رسمی آن را این تحریک به عهده نگرفت.

در مورد این حمله یک روایت دیگر نیز موجود است و آن این که آصف‌علی زرداری همسر بی‌نظیر بوتو و مالک هتل ماریوت باهم اختلافاتی در بخش اقتصادی داشتند و از همین‌رو زرداری حمله‌ی یاد شده را طرح و اجرا نمود که در نتیجه آن مالک هتل یاد شده کشته شد. اما این روایت طرفداران زیادی ندارد.

گروه حزب‌الاحرار

به تاریخ چهاردهم ماه میزان سال ۱۳۹۷ ارتش پاکستان در دو منطقه مهمند اینجسی و حیات‌آباد پشاور هدف مابین‌های کنار جاده قرار گرفتند. سربازان ارتش پاکستان در منطقه مهمند اینجسی در حالی هدف انفجار مابین قرار گرفتند که مصروف حصارکشی در امتداد خط فرضی دیورند بودند. حمله دومی زمانی رخ داد که نیروهای ارتش مصروف گشت‌زنی در حومه حیات‌آباد بودند.

در حمله نخستین پانزده سرباز و در حمله دومی هفت تن سرباز جان باختند. مسئولیت هر دو حمله را گروه تازه‌تأسیس و تا حدودی ناشناخته‌ی به‌نام حزب‌الاحرار به عهده گرفت.

حزب‌الاحرار چگونه شکل گرفت؟

در سال ۲۰۱۷ خالد عمر خراسانی، رهبر گروه جماعت‌الاحرار شاخه انشعابی طالبان پاکستانی در یک حمله طیاره بدون سرنشین در امتداد خط فرضی دیورند کشته شد. دو ماه بعد از این حادثه یک نوار تصویری به نشر رسید که در آن مکرم خان مهمند مسئول عمومی نظامی گروه جماعت‌الاحرار خیر جدایی خود از این گروه و ایجاد گروه جدید تحت عنوان «حزب‌الاحرار» را اعلام نمود.

مکرم خان مهمند در این نوار تصویری دلیل انشعابش را از گروه جماعت‌الاحرار مسایل عقیده‌ای و سیاسی عنوان نمود. وی همچنان حملات پیشین گروه جماعت‌الاحرار (حملات واگه، مردان و لاهور) که در آن غیرنظامیان عمدتاً مسیحی هدف قرار گرفته بودند را محکوم نمود. رهبر حزب‌الاحرار در این نوار تصویری اعلام نمود که مبارزه مسلحانه «جهاد» آن‌ها محدود به دولت و ارتش پاکستان خواهد بود.

اتحاد دوباره؛ آیا طالبان پاکستانی دوباره متحد می‌شوند؟

تحریک طالبان پاکستان با نشر یک اعلامیه‌ی رسمی از یکجا شدن و ادغام گروه‌های حزب‌الاحرار، امجد فاروقی و

جماعت‌الاحرار را زد که بعد از چند مدت از دل این جریان حزب‌الاحرار به رهبری مکرم خان تولد گردید.

حافظ سعید خان ارکزی یکی دیگر از فرماندهان مهم طالبان پاکستانی با ابوبکر البغدادی بیعت کرد و شاخه خراسان گروه دولت اسلامی، یا داعش اسبق، را پایه‌گذاری کرد (حافظ سعید خان ارکزی بعداً در یک حمله نیروهای خارجی در ننگرهار کشته شد).

شهریار مسید از فرماندهان مهم طالبان پاکستانی در وزیرستان نیز از بدنه طالبان پاکستانی جدا گردید. آقای شهریار مسید چندی قبل در کنز ترور شد. گفته می‌شود که در کشته‌شدن وی عوامل پاکستانی دخیل هستند.

جدا شدن فرماندهان مهم از بدنه طالبان پاکستانی قدرت مانور این گروه را به‌شدت محدود کرد و در حملات این گروه علیه دولت پاکستان کاهش چشم‌گیری رونما شد و نظامیان دولت پاکستان بعداً چندین سال درگیری سنگین نفس راحت کشیدند.

بعد از کشته‌شدن ملا فضل‌الله یک‌بار دیگر رهبری طالبان پاکستانی به دست قبیله مقتدر و رزم‌جوی مسید افتاد و مفتی نورولی مسید (قاضی‌القضات طالبان پاکستانی و نویسنده کتاب انقلاب محسود) به صفت رهبر این گروه انتخاب شد. در اوایل عده‌ی از متخصصان جریان جهادی، به ویژه کسانی که طالبان پاکستانی را از نزدیک می‌شناختند، به این باور بودند که با آمدن نور ولی مسید ممکن است عده‌ی از فرماندهان غیر دیوبندی (سلفی) از بدنه طالبان پاکستانی جدا شوند، ولی با وجود سپری شدن دو سال از انتصاب آقای مسید هیچ گزارش مبنی بر انشعاب در میان طالبان پاکستانی نشر نشده است.

در بعد داخلی نقش قبیله مسید و تهدید داعش در اتحاد گروه‌های انشعابی طالبان پاکستانی مهم بوده است. دولت پاکستان همواره هند را متهم می‌کند که در تجهیز و تسلیح طالبان پاکستانی دست دارد. گرچه برای اثبات ادعای‌شان هیچ سند و مدرکی ارائه نکرده است. اگر این ادعای پاکستان درست باشد دلایل آن است که هند در پی پاسخ‌دادن به پاکستان است.

ایجاد پایگاه امریکا در خاک پاکستان

مقامات ارشد نظامی امریکا به مجلس سنای این کشور گفته است وزارت دفاع این کشور در کشورهای هم‌جوار افغانستان (پاکستان و احتمالاً ازبکستان) پایگاه نظامی احداث می‌نماید. دولت پاکستان گفته است که این کشور اجازه استفاده از حریم هوایی و زمینی‌اش را به امریکا داده است. در صورتی که پایگاه نظامی امریکا در پاکستان ساخته شود این مسأله به جنگ تحریک طالبان پاکستان از نظر دینی مشروعیت خواهد بخشید و بخشی از نیروهای مذهبی پاکستان نیز با تحریک طالبان پاکستان همکاری خواهد نمود و امکان افزایش نامنی در پاکستان به وجود خواهد آمد.

نتیجه‌گیری

کرول کریستین فییر نویسنده کتاب «تبرد تا آخرین نفس» می‌گوید که «پاکستان یک دولت ناآرام و ناامن است.»

هنوز چند سال از شکل‌گیری این کشور سپری نشده بود که بازوی راست آن قطع شد و به کمک هند یک کشور جدید بنام بنگلادیش شکل گرفت.

به اساس سیاست تبعیض‌آمیز دولت پاکستان، پشتون‌ها و بلوچ‌ها برای احقاق حقوق‌شان علیه حاکمیت پاکستان دست به شورش زدند. در صورتی که شوروی وقت به افغانستان حمله نمی‌کرد و پاکستان در محراق توجه غرب به رهبری امریکا قرار نمی‌گرفت، احتمال پیروزی جنبش آزادی‌بخش بلوچ‌ها افزایش می‌یافت.

در جریان جنگ سرد دولت پاکستان از مجبوریت غرب استفاده نمود و کانون تنش‌های داخلی را به سمت کشمیر و کابل سوق داد.

در زمان جنگ‌های داخلی مجاهدین و حکومت طالبان، پاکستان به صدور بحران به کشمیر و کابل ادامه داد و تمامی چارچ‌های منفی که در داخل پاکستان تولید می‌شد را به بیرون منتقل می‌ساخت و در این بخش دولت پاکستان تا حدودی زیادی موفق عمل نموده است. اما با گذشت زمان کانون‌های بی‌ثباتی در داخل پاکستان یک‌بار دیگر شکل گرفت. حملات جنبش‌های بلوچ از سر گرفته شد. از سوی دیگر، در مناطق قبیایلی گروه‌های کوچک و پراکنده اسلام‌گرایان یک‌جا شدند و جنبش مسلحانه ضد پاکستان به‌نام تحریک طالبان پاکستانی را شکل داد.

جنبش یاد شده از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۴ شدیدترین حملات تهاجمی را در پاکستان طرح‌ریزی کردند. در زمان رهبری حکیم‌الله مسید پیکان این حملات به سوی پنجاب دور خوردند و هم‌روزه مراکز نظامی در سراسر کشور از جمله لاهور هدف قرار می‌گرفت. در همین دوره میدان هوایی نظامی در کراچی هدف یک حمله انتحاری قرار گرفت که در نتیجه‌ی آن چندین طیاره آواکس تخریب شدند.

بعد از کشته‌شدن حکیم‌الله مسید رهبری طالبان پاکستانی از هم پاشید و میزان ناامنی در پاکستان کاهش یافت، ولی بعد از شکل‌گیری گروه‌های جماعت‌الاحرار و سپس حزب‌الاحرار یک‌بار دیگر حملات بالای مراکز نظامی پاکستان افزایش یافت و در همین زمان کمپ نظامی ارتش پاکستان موسوم به کمپ «فلنی» هدف یک حمله انتحاری پیچیده قرار گرفت.

اسلام‌آباد ویتترین امنیت پاکستان به شمار می‌رود و بعد از حمله سال ۲۰۰۸ دولت پاکستان به کمک چین پایتخت این کشور را با ۶۰ هزار کمره امنیتی تحت پوشش قرار داده است. از سوی دیگر، جماعت‌الاحرار و حزب‌الاحرار هیچ‌گاه حمله انتحاری و یا حمله بالای نیروهای نظامی پاکستان را در پایتخت این کشور سازمان‌دهی نکردند. از همین‌رو حمله امروز را می‌توانیم نقطه عطف در این مورد در نظر بگیریم.

گروه‌های شورشی در پاکستان جز حمله به هتل ماریوت هیچگاه در اسلام‌آباد دست به حمله نزده‌اند و در این مورد یک قرارداد نانوشته میان دولت و این گروه‌ها وجود دارد. جنبش آزادی‌بخش بلوچ‌ها از سال‌ها به این طرف در ایالت بلوچستان علیه نیروهای پاکستانی می‌رزمند و دولت پاکستان نیز بعضی اوقات علیه پناهگاه‌های این گروه عملیات نظامی انجام می‌دهند. اما وقتی این جنبش نشست مشترک مقامات چینیایی و پاکستانی را هدف یک حمله پیچیده انتحاری قرار داد، سازمان جاسوسی این کشور به کمک گروه‌های شورشی تحت فرمان خویش دو رهبر بلوچ‌ها را در شهرک عینو مینه ولایت قندهار هدف قرار داد و هر دو را کشتند. گرچه طالبان افغان دست داشتن در این حملات را رد نمودند ولی پاکستان به رهبری بلوچ‌ها پیام دادند اگر دامنه حملات‌شان را از مناطق سنتی‌شان در بلوچستان گسترش بدهد رهبران‌شان در هیچ‌جا، حتا افغانستان، در امان نخواهند بود.

حالا که حزب‌الاحرار این قرارداد نانوشته را نقض کرده است، اگر سازمان جاسوسی پاکستان رهبری این گروه را در مناطق مهمند و باجور اینجسی توسط نیروهای خودی و با هم طیاره بی‌سرنشین امریکایی هدف قرار بدهد، احتمال ادامه حملات در اسلام‌آباد بسیار زیاد کاهش خواهد یافت. اما در صورتی که چنین نشود، در پهلوی گروه حزب‌الاحرار سایر گروه‌های شورشی دست به حملات مشابه خواهند زد و کشورهای رقیب پاکستان بالای گروه یاد شده سرمایه‌گذاری خواهند نمود.

از سوی دیگر، وزارت دفاع امریکا در تازه‌ترین گزارشش بیان کرده که دولت پاکستان هنوز هم به حمایت طالبان ادامه می‌دهد. این احتمال وجود دارد که حمله یاد شده از سوی گروه‌های همسوی استخبارات پاکستان انجام شده است تا از این طریق به جهان نشان دهد که پاکستان حامی تروریسم نیست بلکه خود قربانی این پدیده بوده و حتا پایتخت این کشور از دست تروریستان در امان نیست.